

www.burmeseclassic.com

အမေရိကန်သမ္မတတို့ရဲ့

ဟာသများ

ခင်မောင်တို့ (မိုမိတ်)

BURMESE
CLASSIC
.COM

ဒို့တောင်အရေးသုံးပါး

ပြည်ထောင်စု မပြိုကွဲရေး	-	ဒို့အရေး
တိုင်းရင်းသားစည်းလုံးညီညွတ်မှု မပြိုကွဲရေး	-	ဒို့အရေး
အချုပ်အခြာအာဏာ တည်တံ့ခိုင်မြဲရေး	-	ဒို့အရေး

ပြည်သူ့သဘောထား

- * ပြည်ပအားကိုး ပုဆိန်ရိုး အဆိုးမြင်ဝါဒီများအား ဆန့်ကျင်ကြ။
- * နိုင်ငံတော် တည်ငြိမ်အေးချမ်းရေးနှင့် နိုင်ငံတော် တိုးတက်ရေးကို နှောင့်ယှက် ဖျက်ဆီးသူများအား ဆန့်ကျင်ကြ။
- * နိုင်ငံတော်၏ ပြည်တွင်းရေးကို ဝင်ရောက်စွက်ဖက် နှောင့်ယှက်သော ပြည်ပနိုင်ငံများအား ဆန့်ကျင်ကြ။
- * ပြည်တွင်းပြည်ပ အဖျက်သမားများအား ဘုံရန်သူအဖြစ် သတ်မှတ်ခြေမှုန်ကြ။

နိုင်ငံရေးဦးတည်ချက် (၄)ရပ်

- * နိုင်ငံတော်တည်ငြိမ်ရေး ရပ်ရွာအေးချမ်းသာယာရေးနှင့် တရားဥပဒေစိုးမိုးရေး၊
- * အမျိုးသားပြန်လည်စည်းလုံးညီညွတ်ရေး၊
- * ခိုင်မာသည့် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေသစ်ဖြစ်ပေါ်လာရေး၊
- * ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေသစ်နှင့်အညီ ခေတ်မီဖွံ့ဖြိုးတိုးတက် ဝသောနိုင်ငံတော်သစ်တစ်ရပ် တည်ဆောက်ရေး၊

စီးပွားရေးဦးတည်ချက် (၄)ရပ်

- * စိုက်ပျိုးရေးကိုအခြေခံ၍ အခြာစီးပွားရေးကဏ္ဍများကိုလည်း ဘက်စုံဖွံ့ဖြိုးတိုးတက် အောင် တည်ဆောက်ရေး၊
- * ဈေးကွက်စီးပွားရေးစနစ် ဝီပြင်စွာဖြစ်ပေါ်လာရေး၊
- * ပြည်တွင်းပြည်ပမှ အတတ်ပညာနှင့် အရင်းအနှီးများဖိတ်ခေါ်၍ စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင် တည်ဆောက်ရေး၊
- * နိုင်ငံတော်စီးပွားရေးတစ်ရပ်လုံးကို ဖန်တီးနိုင်မှုစွမ်းအားသည် နိုင်ငံတော်နှင့် တိုင်းရင်းသားပြည်သူတို့၏ လက်ဝယ်တွင်ရှိရေး၊

လူမှုရေးဦးတည်ချက် (၄)ရပ်

- * တစ်မျိုးသားလုံး၏ စိတ်ဓာတ်နှင့် အကျင့်စာရိတ္တ မြင့်မားရေး၊
- * အမျိုးဂုဏ်ဇာတိဂုဏ်မြင့်မားရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်များ မျိုးသားရေး လက္ခဏာများ မပျောက်ပျက်အောင် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေး၊
- * မျိုးချစ်စိတ်ဓာတ် ရှင်သန်ထက်မြက်ရေး၊
- * တစ်မျိုးသားလုံးကျန်းမာကြံ့ခိုင်ရေးနှင့် ပညာရည်မြင့်မားရေး၊

www.burmeseclassic.com

လင်းဦးတာရာ

www.burmeseclassic.com

လင်းဦးတာရာ

အပေရီကန်သပ္ပာယ်တိုရဲ့

ဟာ သ ပျား

ခင်မောင်တိုး(မိုးမိတ်) ဘာသာပြန်သည်

101 PRESIDENT JOKES

by

MELVINBERGER

ပုံနှိပ်ခြင်း

ပထမအကြိမ်

၂၀၀၃ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ

အုပ်ရေး

၅၀၀

စာမူခွင့်ပြုချက်အမှတ်

၈၀၅/၂၀၀၂(၉)

မျက်နှာဖုံးခွင့်ပြုချက်အမှတ်

၉၄၈/၂၀၀၂ (၁၂)

မျက်နှာဖုံးဒီဇိုင်း

သိုးထိန်း၊ ကာတွန်းထက်မိုး

အတွင်းဖလင်

ရဲဌေး

ကွန်ပျူတာစာစီ

ကျော်မျိုးသိန်း

စာအုပ်ချုပ်

ကိုမြင့်

မျက်နှာဖုံးပုံနှိပ်သူ

W!zard Offset

အတွင်းပုံနှိပ်သူ

W!zard Offset

အမှတ် ၁၉၈၊ မြေညီထပ်

၃၃လမ်း(အထက်)၊ ကျောက်တံတားမြို့နယ်

ထုတ်ဝေသူ

ဦးထွန်းထွန်းဦး

အမှတ်၅၃၃/အေ၊ (၇)ရပ်ကွက်

ပြည်လမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့။

စီစဉ်ထုတ်လုပ်မှု

လင်းဦးတာရာစာပေ

www.burmeseclassic.com

ကျော့ဝါရှင်တန်

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုရဲ့ပထမဆုံးထမ္မတ

(၁၇၈၉-၁၇၉၇)

ကျော့ဝါရှင်တန်ငယ်ငယ်က သူ့ဖခင်ရဲ့ချယ်ရီပင်ကို ခုတ်လှဲခဲ့မှာမဟုတ်ပါဘူး။ ဒီတော့ ‘ကျွန်တော် မလိမ်ချင်ဘူး’လို့ပြောပြီး ဝန်ခံစရာလည်းမရှိဘူးပေါ့။

ဒါပေမယ့် လူတွေကတော့ ကျော့ဝါရှင်တန် ဝန်ခံခဲ့တဲ့ ဇာတ်လမ်းကိုပဲ ထပ်ပြန်တလဲလဲ ပြောနေကြတာပါပဲ။ ဒါ ဘာကြောင့်လည်းဆိုတော့ ကျော့ဝါရှင်တန်ရဲ့ ရိုးသားမှုဂုဏ်အင်ကို ဖော်ပြနေလို့ပါပဲ။

ဆူဖီကလေးကတောင် တစ်ခါတော့ သူ့မေမေကို ‘မေမေ ဘယ်တော့မှမလိမ်ညာတဲ့လူတွေ ကောင်းကင်ဘုံကို ရောက်ကြတာပဲလား’လို့ မေးတယ်လေ။

‘ဟုတ်တယ် သမီးလေးရဲ့။ မလိမ်ညာတဲ့လူတွေပဲ ရောက်ကြတာ’

‘ဒီလိုဆို ကောင်းကင်ဘုံမှာ ဘုရားသခင်နဲ့ ကျော့ဝါရှင်တန် နှစ်ဦးတည်းရှိမှာပေါ့။ ပျင်းစရာသိပ်ကောင်းမှာပဲနော် မေမေ’

စာသင်ကျောင်းတွေမှာကျောဝါရှင်တန်အကြောင်း
သင်ကြတယ်။ တစ်နေ့မှာ ဆရာမက သူ့တပည့်
ကလေးတွေကို မေးသတဲ့။

‘တပည့်တို့၊ ကျောဝါရှင်တန်ဟာ ကြီးမြတ်တဲ့ဗိုလ်
ချုပ်လား၊ ဒါမှမဟုတ် ကြီးမြတ်တဲ့ ရေတပ်ဗိုလ်ချုပ်
လား’

ဒီတော့ သွက်လက်ဖျတ်လတ်တဲ့ ဝီလီကလေးက
‘ကြီးမြတ်တဲ့ဗိုလ်ချုပ်ပါ ဆရာမ’လို့ ကောက်ကာ
ငင်ကာ ဖြေလိုက်တယ်။

‘မင်း ဘယ်လိုလုပ်သိလဲ’

‘ဒီလာဝဲယားကို လှေငယ်ကလေးနဲ့ ဝါရှင်တန်
ဖြတ်ကူးတဲ့ပုံကို ကျွန်တော်တွေ့ဖူးတယ်။ ဘယ်ရေတပ်
ဗိုလ်ချုပ်မှ အဲဒီလှေငယ်ကလေးမျိုး မစီးဘူး ဆရာမ’

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုရဲ့ အခြေခံဥပဒေ ရေး
ဆွဲဖို့ ၁၇၈၇ခုနှစ်မှာ ဂျော့ဝါရှင်တန်ခေါင်းဆောင်ပြီး
အစည်းအဝေးတစ်ခုကို ကျင်းပခဲ့တယ်။ အဲဒီသမိုင်း
တွင်တဲ့အစည်းအဝေးမှာ ဝါရှင်တန် စကားများများ
မပြောဘူး။ ရေငုံနှုတ်ပိတ်နေတာ များတယ်။

ဒါပေမယ့် တစ်ယောက်ကစပြီး အမေရိကန် စစ်
တပ်ရဲ့ စစ်သားဦးရေကို ၅,၀၀၀သာ ကန့်သတ်ထား
ကြောင်း အခြေခံဥပဒေထဲမှာ ထည့်သွင်းရေးဆွဲဖို့
အကြံပေးတယ်။

ဒီမှာတင် ဝါရှင်တန် ရေငုံနှုတ်ပိတ်မနေနိုင်တော့
ဘူး။

‘ဒီလိုဆိုရင် ဘယ်နိုင်ငံခြား တိုင်းပြည်ကမှ ကျွန်ုပ်
တို့ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုကို စစ်သား အင်အား
၃,၀၀၀ ထက်ပိုသောစစ်တပ်ဖြင့် မကျူးကျော်၊ မတိုက်
ခိုက်ရဆိုတဲ့အချက်ကိုပါအခြေခံဥပဒေထဲမှာရေးထည့်
လိုက်ပါ’လို့ ဒေါ်မာန်ပါပါ ထပြောချပစ်လိုက် လေရဲ့။

ကိုး မယ်ဒီဆင်

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုရဲ့စတုတ္ထမြောက်သမ္မတ

(၁၈၀၉-၁၈၈၇)

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုရဲ့ သမ္မတအားလုံးထဲ မှာ သမ္မတကိုးမယ်ဒီဆင်ဟာ အရပ်အပူဆုံးပဲ။ ၅ပေ ကျော်ကျော်ပဲ မြင့်တယ်။ တစ်နေ့မှာ ဧည့်သည်တော် တစ်ဦးက သမ္မတကို ပထမဆုံးအကြိမ်အဖြစ် လာ ရောက် တွေ့ဆုံတယ်။ ဒီအခါမှာ သမ္မတရဲ့ အတွင်း ရေးမျှားက ‘သမ္မတကို မတွေ့နိုင်ပါဘူးခင်ဗျာ’လို့ ပြော လိုက်တယ်။

ဒီမှာတင် ကိုရွှေဧည့်သည် အတော့်ကိုအံ့ဩသွား ပုံမျိုးနဲ့ ‘ဘုရားရေ၊ သမ္မတက ဒီလောက်ကိုပူသလား’ လို့ ရေရွတ်မိလိုက်သတဲ့။

www.burmeseclassic.com

ဂျွန် ကွင်စီ အဒံ

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုရဲ့ဆန္ဒမပြောက်သမ္မတ

(၁၈၂၅-၁၈၂၉)

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုရဲ့ ဒုတိယသမ္မတ ဂျွန် အဒမ်(၁၇၉၇-၁၈၀၁)ရဲ့ အကြီးဆုံးသား သမ္မတ ဂျွန် ကွင်စီအဒမ်မှာ ဘယ်တော့မှမပြောင်းလဲတဲ့ အကျင့်လေးတွေရှိတယ်။ မနက်တိုင်းလုပ်တဲ့ အလုပ်တွေကလည်း တစ်ပုံစံတည်းပဲ။ ၅နာရီမှာ အိပ်ရာထတယ်။ မီးဖိုတယ်။ သမ္မာကျမ်းစာဖတ်တယ်။ သည့်နောက်တော့ လမ်းလျှောက်ထွက်ချင်ထွက်မယ်၊ ဒါမှမဟုတ် ရေကူးသွားချင်သွားမယ်။

တစ်နေ့ ပိုတိုမက်မှာ သူ့ရေကူးနေခိုက် သူ့ချွတ်ထားတဲ့ အဝတ်အစားတွေ အခိုးခံလိုက်ရတယ်။ မကြာခင် သူ့ရေကူးနေတဲ့နေရာနား လူငယ်ကလေးတစ်ယောက် ရောက်လာတယ်။ ဒီလူငယ်ကလေးဟာ အရပ်ပုပု၊ ဝဖိုင့်ဖိုင့်လူတစ်ယောက် ရေထဲကနေ ကိုယ်လုံးတီးတက်လာတာ မြင်လိုက်ရတော့ သိပ်အံ့အားသင့်သွားတယ်။ အံ့အားသင့်လို့မှ မဆုံးသေးဘူး၊ ပို

အိုအားသင့်စရာနဲ့ သူ့ ဆက်ကြဲပြန်ရော။

ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ရေထဲကတက်လာသူက
သူ့ကို အိမ်ဖြူတော်သွားပြီး သမ္မတအတွက်ဝတ်စုံတစ်စုံ
ပို့ပေးဖို့ သမ္မတကတော်ကို သွားပြောပေးစမ်းပါကွာ
လို့ ခိုင်းနေလို့ပဲပေါ့။

သမ္မတအင်ဒရူးဂျက်ဆင်ကို တောင်ကာရိုလိုင်းနား သစ်တောကြီးထဲမှာ မွေးဖွားခဲ့တယ်။ ပညာ သိပ်မတတ်ဘူး။ ကြမ်းတမ်းတဲ့စရိုက်ရှိသူ ဖြစ်တယ်။

တစ်နေ့လွှတ်တော် အမတ်တစ်ဦးက သမ္မတအင်ဒရူးဂျက်ဆင်နဲ့ တွေ့ဆုံပေးဖို့ ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့တဲ့ အင်္ဂလိပ်အမျိုးသမီးကြီးတစ်ဦးကို ခေါ်လာတယ်။ အဲဒီအမျိုးသမီးကြီးကို သမ္မတနဲ့ တွေ့ဆုံမပေးခင်မှာ အမတ်မင်းက ဂျက်ဆင်ကို ‘အတတ်နိုင်ဆုံး ယဉ်ကျေးပါဗျာ’လို့ သတိပေးစကား ပြောလိုက်တယ်။

ဟား... သမ္မတဂျက်ဆင် သိပ် စိတ်ဆိုးသွားတာပေါ့။

‘ဒီမှာအမတ်မင်း၊ တခြားလူတစ်ယောက်ရဲ့ အမူအရာနဲ့ပက်သက်ပြီး သတိပေးစကားပြောလို့ ရှေ့တန်းရောက်သွားတဲ့လူ တစ်ယောက်မှမရှိဘူး။ ကျုပ် ကြားလည်း မကြားဖူးဘူး’

ပြင်သစ်လူမျိုးတစ်ယောက်အကြောင်း သမ္မတ
 ဂျက်ဆင်က မကြာမကြာ ပြောလေ့ရှိတယ်။ လူဝီဘုရင်
 က သူ့ကိုစကားပြောဖူးကြောင်း အဲဒီပြင်သစ်က ကြား
 လေ့ရှိတယ်ဆိုပဲ။

‘နေစမ်းပါဦး၊ လူဝီဘုရင်က သူ့ကို ဘာတွေပြော
 သတဲ့လဲ’

တစ်ယောက်က မသိလို့မေးကြည့်လိုက်တဲ့အခါ
 နောက်တစ်ယောက်က

‘ဟေ့ကောင် လမ်းဖယ်စမ်းကွာလို့ ပြောတာပါ
 ဗျာ’လို့ ရှင်းပြလိုက်သတဲ့။

ဟာတင် ပင်ညာရင်း

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုရဲ့အဋ္ဌမမြောက်သမ္မတ

(၁၈၃၇-၁၈၇၅)

သမ္မတဗင်ဘူရင်းရဲ့သား ဂျွန်ဗင်ဘူရင်းဟာ ရွေး
ကောက်ပွဲအတွင်းပေါ်ပေါက်တဲ့ အလိမ်လှိုင်း အညာ
လှိုင်းတွေနဲ့ပက်သက်ပြီး ကျော်ကြားတဲ့စာတစ်ကြောင်း
ဖန်တီးခဲ့တယ်။

‘စောစော မဲပေးကြ။ ခဏခဏ မဲပေးကြ’တဲ့။

သမ္မတဗင်ဘူရင်းဟာ ဆန့်ကျင်ဘက်အုပ်စု နှစ်စု
စလုံးက ကျေနပ်လက်ခံနိုင်တဲ့ မိန့်ခွန်းမျိုးကို ပြောလို
သူဖြစ်တယ်။ တစ်ချိန်မှာ ပြဿနာတစ်ခုနဲ့ သူရင်ဆိုင်
ရတယ်။ မြောက်ပိုင်းပြည်နယ်သားများက သွင်းကုန်
သိုးမွေးအပေါ် အခွန်ကောက်လိုကြတယ်။ တောင်ပိုင်း
ပြည်နယ်သားများက မကောက်ချင်ဘူး။ အဲဒီပြဿနာ
နဲ့ပက်သက်ပြီး သမ္မတက သူ လတ်တလောရင်ဆိုင်နေ

ရတဲ့ အခြေအနေကို တစ်နာရီလောက်ကြာအောင် ရှင်းပြလိုက်တယ်။

သူ့ရှင်းလင်းချက်အဆုံးမှာ နားထောင်သူတစ်ယောက်က အခြားတစ်ယောက်ကို

‘သမ္မတပြောတာတွေ ကောင်းတယ်ဗျ’

‘ဟုတ်တယ်၊ ကောင်းတယ်’

ထောက်ခံလိုက်သူက ခဏတာ စကားမဆက်ဘဲ နှုတ်ဆိတ်သွားတယ်။ နောက်မှ

‘အဲ ဒါပေမယ့် နေဦးဗျ။ ကျုပ်တို့ သမ္မတက သိုးမွေးခွန်ကိစ္စနဲ့ ပက်သက်ပြီး ထောက်ခံတာလား၊ ကန် ကွက်တာလား’လို့ ဝေခွဲမရပုံမျိုးနဲ့ ပြန်မေးလိုက်သတဲ့။

ဂျွန် တိုင်းလား

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုရဲ့အသမမြောက်သမ္မတ

(၁၈၄၁-၁၈၄၅)

သမ္မတဂျွန်တိုင်းလားဟာ သိပ်တော်တဲ့နိုင်ငံရေး သမားကြီးပါပဲ။ ဘယ်အချိန်မှာ စကားပြောရမယ်၊ ဘယ်အချိန်မှာ ရေငုံနှုတ်ပိတ်နေရမယ်၊ မှန်တာကို ဘယ်လို အတိအကျပြောရမယ်ဆိုတာတွေကို ကောင်းကောင်းကျွမ်းတယ်။

တစ်ချိန်မှာ သတင်းထောက်တစ်ဦးက သမ္မတကို မေးသတဲ့။

‘သမ္မတခင်ဗျား၊ သမ္မတအနေနှင့် တက်ဆက်ပြည်နယ်ကို အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုရဲ့ အစိတ်အပိုင်း တစ်ခု ဖြစ်လာစေချင်ပါသလား’

ဒီလို မေးလိုက်တော့ သမ္မတ တိုင်းလားက ကောက်ကာငင်ကာပဲ

‘ဒီကိစ္စမှာ ကျုပ်မိတ်ဆွေတစ်ဝက်က ထောက်ခံတယ်။ တစ်ဝက်က ကန့်ကွက်တယ်။ ကျုပ်ကတော့ မိတ်ဆွေတွေဘက်မှာ ရပ်ရမှာပဲ’လို့ ဖြေလိုက်တယ်။

မီးလတ် ဖီးလ်မိုး

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုရဲ့၁၃၃ယောက်မြောက်သမ္မတ

(၁၈၅၀-၁၈၅၃)

၁၈၅၀ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၈ရက်နေ့မှာ သမ္မတဇာချ
ရီတေလာ ကွယ်လွန်သွားတော့ ဒုတိယသမ္မတ မီး
လတ် ဖီးလ်မိုး သမ္မတဖြစ်လာတယ်။

သမ္မတရာထူးကို လက်ခံပြီးနောက် သူက လှပ
ကောင်းမွန်တဲ့ မြင်းရထားတစ်စီးဝယ်ဖို့ စိတ်ကူးဆုံး
ဖြတ်လိုက်တယ်။ ဒီလိုဆုံးဖြတ်ပြီးတာနဲ့ သူ့ လက်
ထောက် အက်ဒဝမ်မိုရမ်းကိုခေါ်ပြီး မြင်းရထား အရှာ
ထွက်လာခဲ့တယ်။ သူတို့ မြင်းရထားတစ်စီးကို တွေ့
တယ်။ အတော်လေးကောင်းတဲ့ မြင်းရထားပါ။ ဒါပေ

မယ့် သိုးပြီးသား တစ်ပတ်ရစ်မြင်းရထား ဖြစ်နေတယ်။
ပိုင်ရှင်က ဝါရှင်တန်ကနေ အပြီးထွက်မှာမို့ ရောင်းခဲ့
တာပါ။

မြင်းရထားကို မြင်လိုက်တာနဲ့ သမ္မတက မိုရမ်း
ကို လက်တို့ပြောတယ်ဆိုပဲ။

‘သိပ်လှတယ်။ ဒါပေမယ့် သမ္မတနဲ့ တစ်ပတ်ရစ်
မြင်းရထား သင့်တော်ပါ့မလား’တဲ့။

ဒီတော့ မိုရမ်းကလည်း သမ္မတနားကပ်ပြီး
‘ခင်ဗျားကလည်း တစ်ပတ်ရစ်သမ္မတပဲ မဟုတ်
လား။ သတိရပါဦးလေ’လို့ အသာလေး ပြန်ပက်လိုက်
ပါသတဲ့။

ဖရင်ကလင် ပီယာ

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုရဲ့၁၄၄ယောက်မြောက်သမ္မတ

(၁၈၅၃-၁၈၅၇)

ဖရင်ကလင်ပီယာ သမ္မတရွေးကောက်ပွဲဝင်ဖို့ ကြိုးပမ်းနေချိန်မှာ သူ့ပြိုင်ဘက်တွေက မက်ဆီကင်စစ် ပွဲအတွင်း ဖရင်ကလင်တင်ခဲ့တဲ့စံချိန်ကို လှောင်ပြောင် သရော်တဲ့အနေနဲ့ ဖရင်ကလင်ရဲ့ စစ်မှုထမ်းဘဝစာအုပ် ကို ရိုက်နှိပ် ထုတ်ဝေလိုက်ကြတယ်။ စာအုပ်က အတော့်ကို ထူးခြားတယ်။ အလျား ၁လက်မ၊ အနံ ၁/၂လက်မပဲ ရှိသတဲ့။

ဖရင်ကလင်ပီယာ သမ္မတရွေးခံပြီးတဲ့နောက် သတင်းထောက်တချို့ ဖရင်ကလင်ရဲ့ ဇာတိမြို့ဖြစ်တဲ့ ဟမ်(ပ်)စဖီးယားပြည်နယ်၊ ဟီး(လ်)ဗိုရိုမြို့ကိုသွားကြပြီး ဒေသခံ ဆိုင်ပိုင်ရှင်တစ်ဦးနဲ့တွေ့၊ သမ္မတပီယာ့ အကြောင်း မေးမြန်းစုံစမ်းကြည့်ကြတယ်။

ဒီတော့ ဆိုင်ပိုင်ရှင်က

‘ကျုပ်တို့အားလုံး ဖရင်ကလင်ကို သိပါတယ်။ လူ ကောင်းတစ်ယောက်လို့ပဲ ကျုပ်တို့ထင်တယ်။ ဒါပေ

မယ့် ခင်ဗျားတို့ တစ်တိုင်းပြည်လုံးအနှံ့ လိုက်မေးရင်
တော့ အဲ... တချို့နေရာတွေမှာ ကျုပ်တို့ပြောသလို
ပြောကြမယ်တော့ မထင်မိဘူး'လို့ ခပ်ရှင်းရှင်း ပြော
လိုက်တယ်။

အောဘရာဟင်လင်ကွန်းက သူ့နဲ့အကျွမ်းတဝင်
သိပ်မရှိလှသေးတဲ့လူတစ်စုကို မဲဆွယ်တရားဟော
တယ်။ သူ့တရားပွဲအပြီးမှာ လူတစ်ယောက်က

‘ခင်ဗျားဟာ စိန်ပီတာကိုယ်တိုင်ဖြစ်နေတောင်
ကျုပ်ခင်ဗျားကို မဲမပေးဘူး’လို့ အော်တယ်။

ဒီအခါမှာ လင်ကွန်းက

‘ဒီမှာမိတ်ဆွေ၊ ကျုပ်ကိုယ်တိုင် စိန်ပီတာဖြစ်နေ
ရင်လည်း ခင်ဗျား ကျုပ်ကို မဲပေးနိုင်တော့မှာ မဟုတ်
ပါဘူး။ ဘာကြောင့်မို့လည်းဆိုတော့ ကျုပ်က ခင်ဗျား
ကို ဟောဒီ ကျုပ်ရဲ့ပြည်နယ်ထဲက နှင်ထုတ်လိုက်မှာ
ကိုးဗျဲလို့ ရယ်ရယ်ပြုံးပြုံး ပြန်ချေပလိုက်ပါရော။

www.burmeseclassic.com

သမ္မတမဖြစ်ခင်မှာ အဘရာဟင်လင်ကွန်း ရှေ့
နေလိုက်ခဲ့သေးတယ်။ သူ့စားပွဲဘေးမှာ သူ့ဦးထုပ်မြင့်
ကြီးကို ချထားလေ့ရှိတယ်ဆိုပဲ။ သူ့ အလုပ်လုပ်နေ
ခိုက်မှာ စာရွက်စာတန်းတွေကို အဲဒီဦးထုပ်မြင့်ကြီးထဲ
လှမ်းလှမ်းထည့်ထားတတ်သတဲ့။

အဲ ဦးထုပ်မြင့်ကြီးထဲမှာ စာရွက်စာတမ်းတွေ
ပြည့်သွားပြီဆိုရင်တော့ စာရွက်စာတန်းတွေကို ကြမ်း
ပြင်ပေါ် သွန်ချလိုက်တယ်။ နောက် စာတိုကလေး ရေး
ပြီး စာရွက်စာတန်းပုံကြီးပေါ်မှာ တင်ထားလိုက်တယ်။

သူရေးထားတဲ့ စာတိုကလေးကတော့
'ဘယ်မှာမှရှာမတွေ့ရင် ဟောဒီမှာရှာပါ'တဲ့။

လူတွေဟာ သူတို့ရဲ့ အားနည်းချက် အပြစ်အနာ
အဆာတွေကို အမြဲတမ်း မြင်တတ်ကြတာမဟုတ်ဘူး။
ဒီအချက်ကို လင်ကွန်းက သဘောပေါက်နားလည်
ထားတယ်။ ဒါကြောင့်လည်း သူက ဆပ်လယ်သမား
ကြီး တစ်ယောက်အကြောင်း အခါအခွင့်သင့်တိုင်း
ပြောပြောပြတာပဲပေါ့။

လယ်သမားကြီးက

‘ကျုပ် လောဘမကြီးပါဘူးဗျာ။ လိုချင်တာလေး
တစ်ခုပဲ ရှိပါတယ်။ အဲဒါကတော့ ကျုပ်လမ်းဘေးက
လယ်ကွက်ပါပဲ’တဲ့။

လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်ရှေ့နေ ဝပ်လာမွန်က အောဘရာ
ဟင်လင်ကွန်းနဲ့အတူ တရားရုံးမသွားခင်လေးမှာ သူ့
ဘောင်းဘီနောက်ပိုင်းကို သူ့ဟာသူ ဆွဲဖြဲလိုက်သတဲ့။
တခြားရှေ့နေတစ်ယောက်က ဝပ်လာမွန်အတွက်
ဘောင်းဘီသစ်တစ်ထည်ဝယ်ပေးဖို့ အလှူခံစာရေးပြီး
ရှေ့နေတွေဆီမှာ အလှူခံတယ်။ အဲဒီအလှူခံစာရွက်
လင်ကွန်းဆီရောက်လာတော့

‘ဒီကိစ္စနဲ့ပတ်သက်ပြီး ကျုပ် ဘာမှမထည့်ဝင်နိုင်
ဘူး’လို့ စာကောက်ရေးပြီး ပေးလိုက်ပါသတဲ့။

လင်ကွန်း သမ္မတ ဖြစ်နေစဉ်မှာ လူတချို့က ပြောတယ်။

‘ရိုးသားပါတယ် ဆိုတဲ့ အဘရာဟင်လင်ကွန်း တောင် တစ်ခါတစ်ခါကျတော့ လိမ်ပြောသေးတာပဲ။ အမှန်တော့ လင်ကွန်းဟာ မျက်နှာနှစ်ဖက်ရှိတဲ့လူတဲ့။

ဒီတော့ လင်ကွန်းက သူ့ကိုဝေဖန်ပြောဆိုကြသူ တွေထဲက တစ်ယောက်ကို

‘ကျုပ်မှာ နောက်ထပ်မျက်နှာတစ်ဖက် ရှိတယ်ပဲ ထား။ အဲဒီမျက်နှာတစ်ဖက်ကို ကျုပ် အသုံးချမယ်လို့ ထင်သလားလို့ မေးလိုက်ပါသတဲ့။

လင်ကွန်းက အရပ်သိပ်ကိုမြင့်တယ်။ သံချောင်း လိုလည်း ပိန်တယ်။ လုံးဝကြည့်ကောင်းသူတစ်ဦးတော့ မဟုတ်ဘူး။ တစ်နေ့မှာ လူတစ်ယောက်က လင်ကွန်း ကိုပြောလာတယ်။

‘ခင်ဗျားဟာ ကိုယ်ထူးကိုယ်ချွန်သမားလို့ ကျွန် တော်ကြားဖူးတယ်’

ဒီတော့ လင်ကွန်းက

‘ပြောကြတာပါပဲဗျာ’လို့ လိုက်လျောညီထွေ ပြန် ပြောလိုက်တယ်။

လင်ကွန်းစကားကြားလုပ်တော့ အဒိလူက
လင် ကွန်းကို ခြေဆုံးခေါင်းဆုံး တစ်ချက်ကြည့်လိုက်ပြီး
‘ဒါပေမဲ့ ခင်ဗျားဟာ ကောင်းတဲ့အလုပ်ကို လုပ်ခဲ့
တာတော့ မဟုတ်သေးဘူးဗျ။ ဟုတ်တယ်မဟုတ်လား’
လို့ မထီလေးစား ကောက်ချက်ချလိုက်သတဲ့။

လင်ကွန်း ငယ်ရွယ်နုပျိုစဉ်က အနက်ရောင်
သိန်းငှက်စစ်ပွဲမှာ ပါဝင်တိုက်ခိုက်ခဲ့တယ်။ သူပါဝင်တဲ့
တပ်ဖွဲ့ကို အရပ်သိပ်ပုလွန်းတဲ့စစ်ဗိုလ်က ခေါင်းဆောင်
တယ်။ တစ်ချိန်မှာ အဲဒီအရပ်ပုပုစစ်ဗိုလ်က အရပ်
ပြပေ၊ ငှလက်မရှိတဲ့ လင်ကွန်းကို အော်ဟစ်အမိန့်ပေး
လိုက်တယ်။

‘ဟေ့အရှည်ကြီး၊ မတ်တပ်ရပ်စမ်း’

ထိုင်နေရာကနေ မတ်တပ်ရပ်ဖို့ပြင်လိုက်တဲ့ လင်
ကွန်းက လုံးဝမတ်တပ်မရပ်မီခင်မှာ ကုန်းကွကွပုံစံ
အနေအထားနဲ့

‘နှုတ်ဆက်ခဲ့ပါတယ် ကပ္ပတိန်၊ ကပ္ပတိန်ကို
နောင် ကျွန်တော် ရှာမတွေ့မှာ သိပ်စိုးရိမ်မိပါတယ်’လို့
ပြောလိုက်သတဲ့။

www.burmeseclassic.com

သမ္မတလင်ကွန်းအဆိုအရ မဟာမိတ်စစ်တပ်ထဲ
မှာ စစ်သားဦးရေတစ်သန်းကျော်ရှိတယ်လို့ သိရတယ်။
လင်ကွန်းပြောပြတာတွေကို နားထောင်နေသူတစ်
ယောက်က အဲဒီကိန်းဂဏန်းကို ဘယ်လိုလုပ်သိသလဲ
လို့ မေးကြည့်လိုက်တယ်။ လင်ကွန်းက

‘ပြည်ထောင်စုစစ်တပ်ထဲမှာ စစ်သားလေးသိန်းရှိ
တာ ကျုပ်သိတယ်။ အဲ ကျုပ်တို့တိုက်ပွဲတစ်ပွဲနဲ့တိုင်း
ကျုပ်တို့ဗိုလ်ချုပ်က စစ်သားသုံးဆနည်းသွားတယ်လို့
ပြောပြတယ်လေ။ လေးသိန်းရဲ့သုံးဆဟာ တစ်သန်း
ကျော်ပဲပေါ့။ မဟုတ်လား’လို့ ရှင်းပြလိုက်တယ်။

နှစ်ရှည်ဖြစ်နေတဲ့ ပြည်တွင်းစစ်ကာလအတွင်းမှာ
ဗိုလ်ချုပ်မက်ကလီတန် တိုက်ပွဲတစ်ပွဲမှ မတိုက်လိုက်ရ
ဘူး။ ဒါကို လင်ကွန်းကသိလို့ နောက်ပိုင်းမှာ စာတို
ကလေးရေးပြီး မက်ကလီလန်ဆီ ပို့ပေးလိုက်တယ်။
ကျွန်ုပ်၏ချစ်လှစွာသော မက်ကလီလန်ခင်ဗျား

အကယ်၍ စစ်တပ်ကိုအသုံးမပြုဘူးဆိုလျှင်
ကျွန်ုပ် ခဏငှားလိုပါတယ်။

လေးစားစွာဖြင့်

အောဘရာဟမ်လင်ကွန်း

ပြည်တွင်းစစ် ဖြစ်နေစဉ်ကာလအတွင်းမှာ စစ်ပွဲ ကိုနိုင်အောင် ဘယ်လိုတိုက်ရမယ်လို့ သမ္မတလင်ကွန်း ကို အကြံပေးတဲ့ဆောင်းပါးရှည်ကြီးတွေ သတင်းစာမှာ ပါလာတယ်။ အဲဒီဆောင်းပါးရှည်ကြီးတွေကို တုံ့ပြန်တဲ့ အနေနဲ့ သမ္မတလင်ကွန်းက မုန်တိုင်းကျတဲ့ လမိုက် တစ်ညမှာ မြင်းစီးခရီးသွားရင်း လမ်းစပျောက်နေတဲ့ လူတစ်ယောက်အကြောင်း ပြောပြလိုက်တယ်။

အဲဒီမြင်းစီးခရီးသွားဟာ ကြောက်စရာကောင်း လောက်အောင် မုန်တိုင်းကျနေချိန်မှာ လမ်းစပျောက် နေတယ်။ မိုးကြိုးတစ်ချက်ပစ်လိုက်ရင် မြေကြီးသိမ့် သိမ့်ခါသွားတယ်။ ဒါပေမယ့် လျှပ်စီးတစ်ချက် ပြက် လိုက်တဲ့အခါမှာတော့ သူသွားနေတဲ့လမ်းကို မြင်လိုက် ရတယ်။

နောက်တစ်ကြိမ် မိုးကြိုးတစ်ချက် ပစ်လိုက်တဲ့ အခါ မြင်းစီးခရီးသည်က မြင်းပေါ်ကဆင်းပြီး ဒူး ထောက် ဆုတောင်းလိုက်ပါသတဲ့။

‘လေးစားရပါသော အရှင်မြတ်၊ ကျွန်ုပ်ကို ကိုယ် ချင်းစာနာပြီး ထောက်ထားမည်ဆိုပါလျှင် အလင်း ရောင်နည်းနည်းလေးပိုပေးပြီး အသံနည်းနည်းလေး လျှော့လိုက်စေချင်ပါသည်’တဲ့။

www.burmeseclassic.com

ဗိုလ်ချုပ်ကျော့ဘီမက်ကလီလန်က တိုင်းပြည်ကို
ဘယ်နည်းဘယ်ပုံ အုပ်ချုပ်သွားရမယ်လို့ အောဘရာ
ဟင်လင်ကွန်းကို အမြဲ ပြောပြောနေလေ့ရှိပါသတဲ့။
ဒီတော့ လင်ကွန်းမိတ်ဆွေတစ်ယောက်က

‘သူပြောတာတွေနဲ့ပက်သက်ပြီး ခင်ဗျားဘာတွေ
လုပ်မလဲ’လို့ မေးကြည့်တယ်။

‘လောလောဆယ်တော့ ဘာမှမလုပ်သေးဘူး’
မလုပ်သေးဘူးလို့ ဖြေလိုက်ပေမယ့် သမ္မတလင်
ကွန်းအတွက်တော့ အကြောင်းဆိုက်တိုင်း ထုတ်ပြောဖို့
ဇာတ်လမ်းတစ်ပုဒ် ရသွားတယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

အဲဒီဇာတ်လမ်းကတော့

‘ကောင်းဘွိုင်တစ်ယောက်က မြင်းစီးနေတယ်
ဗျာ။ တစ်ချိန်ကျတော့ မြင်းကလန်ပြီး ရုတ်တရက် ကန်
လိုက်တယ်။ ဒီမှာတင် မြင်းခြေဟာ ခြေနင်းကွင်းထဲ
စွတ်ဝင်သွားပါလေရော။ ဒါပေမဲ့ မြင်းက အသွားမရပ်
ဘူး။ ဒီအခါမှာ ကောင်းဘွိုင်က တစ်ချက်ငုံ့ကြည့်ပြီး
‘အေး မင်းဒီပုံအတိုင်းသာ ဆက်သွားနေရင် ငါလိမ့်ကျ
တော့မှာပဲ’လို့ ပြောလိုက်သတဲ့။

လင်ကွန်းရဲ့အကြံပေးပုဂ္ဂိုလ်တချို့က ကျွန်အား
လုံး လွတ်လပ်ကြပြီလို့ ‘ပြောပြတဲ့’ ကြေညာချက်တစ်
စောင်ထုတ်ပြန်ဖို့ တိုက်တွန်းပြောဆိုကြတယ်။ ဒီတော့
သမ္မတလင်ကွန်းက သူတို့လွတ်လပ်ကြပြီလို့ ‘ပြောရုံ’နဲ့
တော့ သူတို့ကို လွတ်လပ်သွားအောင် ‘ဖန်တီးပြုလုပ်
ပေးရာ မကျပါဘူး’လို့ တုံ့ပြန်ပြောဆိုလိုက်တယ်။

လင်ကွန်းကဆက်ပြီး ဥပမာထုတ်ပြန်တယ်။

‘သိုးတစ်ကောင်ရဲ့အမြီးကို ခင်ဗျားတို့က ခြေ
ထောက်တစ်ချောင်းလို့ခေါ်မယ်ဆိုရင် သိုးမှာ ခြေ
ထောက်ဘယ်နှချောင်း ရှိမလဲ’

‘ငါးချောင်းရှိမှာပေါ့’

‘မဟုတ်ဘူး။ သိုးတစ်ကောင်မှာ ခြေထောက်
လေးချောင်းပဲရှိတယ်။ အမြီးတစ်ချောင်းကို ခြေ
ထောက်ပါလို့ ‘ပြောရုံ’နဲ့ အဲဒီအမြီးတစ်ချောင်းက ခြေ
ထောက်ဖြစ်မသွားဘူးလေ’

သမ္မတလင်ကွန်းက လူတွေဟာ လေလုံးမထွား
သင့်ဘူး၊ ဘဝင်မကိုင်သင့်ဘူး၊ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် အထင်
မကြီးသင့်ဘူးလို့ ယုံကြည် လက်ခံထားပါတယ်။ သူ့
ယုံကြည်ချက်အတွက် သူက

‘ရန်သူနဲ့တွေ့တဲ့အခါ အနံ့ဆိုးလွတ်တတ်တဲ့
အမွှေးစုတ်ဖွား ရှဉ့်သတ္တဝါဟာ သူ့ကို လူသိများအောင်
လုပ်လွန်းလို့ နောက်ဆုံးမှာ အသက်ဆုံးရှုံးရတာပဲ
မဟုတ်လား’လို့ နမူနာထုတ်ပြလိုက်ပါတယ်

သမ္မတလင်ကွန်းနဲ့ ပတ်သက် ဆက်နွယ်နေတဲ့
ဟာသတွေကတော့ ခုထိ ပြောလို့မဆုံးနိုင်ကြသေးဘူး။
မနေ့ကပဲ မိခင်တစ်ဦးက ကြားလုံးထုတ်လိုက်သေး
တယ်လေ။ ဘာတဲ့၊ ဪ...။

‘ကျွန်မသား ဂျော်နီက လင်ကွန်းထက် ပိုတော်
တယ်ရှင်။ လင်ကွန်းက ဂက်တီစဘတ်လိပ်စာကို သူ့
အသက် ၅၀ပြည့်မှပေးနိုင်တာ။ ဒါပေမယ့် ကျွန်မသား
ဂျော်နီကတော့ သူ့အသက် ၁၀နှစ်သားကတည်းက
ပေးလိုက်ပါရောလား’တဲ့လေ။

အင်အား ပျက်ဆင်

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုရဲ့၁၇၅ယောက်မြောက်သမ္မတ
(၁၈၆၅-၁၈၆၉)

သမ္မတအင်အားပျက်ဆင် အစိုးရအဖွဲ့ထဲမှာ ရန်သူ
တွေ အများကြီးပဲ။ တစ်နေ့ သူ့က လွှတ်တော်အမတ်
အချို့ကို သူ့အခြေအနေရှင်းပြဖို့ ကြိုးစားရင်း ရုတ်
တရက် မေးခွန်းတစ်ခု ဖြတ်မေးလိုက်တယ်။

‘ဒါထက် ခင်ဗျားတို့ ကျုပ်ရဲ့နောက်ဆုံးမိန့်ခွန်းကို
ကြားလိုက်ရဲ့လား’

သူ့အမေးကို အမတ်တစ်ယောက်က အောက်ပါ
အတိုင်း မပြောချင်ပြောချင်နဲ့ ပြောလိုက်တယ်။

‘အင်း. . . ကြားလိုက်တယ်ထင်တာပဲ’တဲ့။

ယူလစ်စစ် အက်စ် ဂရိန်

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုရဲ့ ၁၈၈၀ ယောက်မြောက်သမ္မတ

(၁၈၆၉-၁၈၇၇)

သမ္မတယူလစ်စစ်အက်စ်ဂရိန်က သူ တေးသွား
နှစ်မျိုးကိုသာ သိတယ်လို့ ကြွားလုံးထုတ်ခဲ့ဖူးတယ်။
‘တစ်မျိုးက ယန်းကီးဒူးဒဲဒန်ဒီနဲ့ ကျန်တစ်မျိုးက
တော့ ယန်းကီးဒူးဒဲဒန်ဒီမဟုတ်တဲ့ တေးသွားပဲ’တဲ့။

ဒီဇာတ်လမ်းက အမှန်ဖြစ်ချင်မှလည်း ဖြစ်မယ်။ ဒါပေမဲ့ သမ္မတချက်စတာအာသာဟာ အကျဉ်းထောင် တစ်ခုကို သွားရောက်လည်ပတ် ကြည့်ရှုခဲ့တယ်လို့ တော့ ပြောကြတာပါပဲ။ ကြည့်ရှုစစ်ဆေးပြီးတဲ့အခါ စကားအနည်းငယ်ပြောဖို့ သူ့ကို ပန်ကြားကြသတဲ့။ ဒီ တော့ သမ္မတက

‘ကျွန်ုပ်ရဲ့အပေါင်းပါ နိုင်ငံသားများ...’လို့ စလိုက်တယ်။ ဒါပေမဲ့ သူ့ရှေ့မဆက်တော့ဘူး။ ဘာ ကြောင့်လဲဆိုတော့ အဲဒီခေတ်က အကျဉ်းကျခံနေရရင် ခံရသူဟာ နိုင်ငံခြားသားအဖြစ်ကို စွန့်လွှတ်လိုက်ရတဲ့ အတွက်ပဲ။ အဲဒီအချက်ကို အမှတ်ရပြီး သမ္မတက ပြင် နှုတ်ခွန်းဆက်လိုက်တယ်။

‘ကျွန်ုပ်ရဲ့အပေါင်းပါ အကျဉ်းကျခံများ...’

ဟာ... ဒါကြီးကလည်း သိပ်တော့မနိပ်လှ
သေးပါဘူး။ သမ္မတက အတော်လေးခေါင်းခြောက်နေပုံ
ပဲ။ ဒါပေမဲ့ ကံအားလျော်စွာ နောက်ဆုံးမှာ ထွက်
ပေါက်ကလေး ရသွားပါသတဲ့။

‘အေးဗျာ... ဘာပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ခင်ဗျားတို့ ဒီနေရာ
မှာ စုစုဝေးဝေး အများကြီးရောက်နေတာကို တွေ့ရ
မြင်ရလို့ ကျုပ် ဝမ်းသာမိသွားပါတယ်’တဲ့။

ဂရိဟ ကလိမ်လန်း

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုရဲ့ ချစ်ခြောက်နဲ့

၂၄ ယောက်မြောက်သမ္မတ (၁၈၈၅-၁၈၈၉) (၁၈၉၃-၁၈၉၇)

သမ္မတ ဂရိဟကလိမ်လန်းဟာ တစ်နေ့တော့ သူငယ်ချင်းနှစ်ယောက်နဲ့ ငါးများထွက်တယ်။ ငါးများ မသွားခင် သူတို့ သဘောတူထားတာ တစ်ခုရှိတယ်။ ငါးတစ်ကောင်ကို အရင်ရအောင်များနိုင်သူက ကျန် နှစ်ယောက်ကို ညစာကျွေးရမယ်ဆိုတာပေါ့။

နောက်ပိုင်းမှာ သမ္မတကလိမ်လန်းက သူ့ သူ ငယ်ချင်းနှစ်ယောက်ဟာ လုံးဝ မတရားဘူးလို့ ပြစ်တင် ညည်းညူပြောဆိုပါသတဲ့။

‘သူတို့နှစ်ယောက်စလုံး ငါးကိုမိထားကြတယ်ဗျ။ ဒါပေမယ့် ငါးကို ဆွဲမယူကြဘူး’

‘ဒီတော့ ခင်ဗျားကပဲ သူငယ်ချင်းနှစ်ယောက်ကို ညစာ ကျွေးလိုက်ရရောမဟုတ်လား’

သမ္မတပြောတာကို နားထောင်နေသူတစ်
ယောက်က ထင်ကြေးနဲ့ ဖြတ်မေးလိုက်တယ်။

‘ဘယ်ဟုတ်မလဲဗျ။ ကျုပ်ကလည်း ငါးများချိတ်
မှာ ငါးစာတပ်မထားဘူးလေ’လို့ ပြုံးပြီးပြန်ဖြေလိုက်
လေရဲ့။

သမ္မတကလိ(ဖ်)လန်းဟာ ဆီးနိတ်နဲ့ အမြဲ
အတိုက်အခံလုပ်နေရသတဲ့။ ဒါပေမဲ့ သမ္မတက လွတ်
တော်ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့နဲ့တော့ အတော့်ကို ပုလဲနံပ
သင့်တယ်လို့ ဆိုတယ်။

တစ်ည သူ နှစ်နှစ်ခြိုက်ခြိုက်ကြီး အိပ်မောကျနေ
ချိန်မှာ သမ္မတကတော်က သူ့ကို လှုပ်နှိုးလက်ပြီး

‘အထဲမှာ သူ့ခိုးတွေဝင်နေကြပြီ’လို့ တိုးတိုးလေး
ပြောပြလိုက်တယ်။ ဒီတော့ သမ္မတက

‘ဟာ မဖြစ်နိုင်ဘူးအချစ်ရဲ့၊ သူ့ခိုးတွေက ဆီးနိတ်
ထဲမှာပဲရှိတာ။ လွတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ထဲမှာ
မရှိဘူး’လို့ အိပ်မှုနံရံများ ပြောပြလိုက်ပါသတဲ့။

www.burmeseclassic.com

သမ္မတကလိဖ်လန်းဟာ စီးပွားရေးကျဆင်းတဲ့
၁၈၉၃ခုနှစ်အတွင်း ပေါ်ထွက်လာတဲ့ အနိဋ္ဌာရုံတွေကို
မသိဘူးလို့ အမေရိကန်အများစုက ယူဆကြတယ်။
အောက်ဖော်ပြပါဇာတ်လမ်းလေးကတော့ အဲဒီအချိန်
မှာ အတော့်ကို ခေတ်စားခဲ့တာအမှန်ပဲ။

‘အလုပ်လည်းမရှိ၊ ငွေလည်းတစ်ပြားမှမရှိတဲ့ လူ
တစ်ယောက်ဟာ တစ်နေ့ အိမ်ဖြူတော်ထဲ ရောက်လာ
သတဲ့။ ဒီလူဟာ အိမ်ဖြူတော်ဝင်းထဲဝင်မိတာနဲ့ ဒူး
ထောက်ထိုင်ချလိုက်ပြီး မြက်ပင်တွေကို ဝါးစားတယ်ဆို
ပဲ။

ဒီအချင်းအရာကို သမ္မတကမြင်တော့
‘ကျွန်တော် သိပ်ကိုဆာနေပါတယ်။ စားစရာ
လည်း ဘာမှမရှိပါဘူး’

သူ့အဖြေကြားလိုက်တော့ သမ္မတကလိဖ်လန်း
ခဏ တွေ့စဉ်းစားတယ်။ နောက်မှ

‘အဲဒီလိုဆိုရင် အိမ်ဖြူတော်နောက်ဘက်ကို မင်း
သွားရောပေါ့။ အဲဒီက မြက်တွေက ပိုသန်တယ်ကွ’လို့
အကြံကောင်းပေးလိုက်သတဲ့လေ။

ပီလျ မက်ကင်လေး

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုရဲ့ ၂၅ ယောက်မြောက်သမ္မတ

(၁၈၉၇-၁၉၀၁)

သမ္မတပီလျမက်ကင်လေးက ကမ္ဘာလှည့်ခရီးသည် တစ်ဦးကို ဝါရှင်တန်ဒီစီကို လှည့်ပတ်ပြသတဲ့ အချိန် ကာလနဲ့ ပက်သက်ဆက်နွှယ်နေတဲ့ ဟာသဇာတ်လမ်း လေးတစ်ပုဒ် ရှိတယ်။ သမ္မတက ပိုတိုမက်မြစ် တစ် ဖက်ကမ်းရောက်အောင် ဒေါ်လာတစ်ပြားကို ရှေ့ ဝါ ရှင်တန်ပစ်လိုက်တဲ့နေရာလို့ ယူဆတဲ့နေရာကို ညွှန်ပြ ရင်း ရှင်းပြသတဲ့။

ဒီတော့ ကမ္ဘာလှည့်ခရီးသည်က သိပ်အံ့ဩသွား ပြီး

‘ဟား၊ အဲဒီခေတ်က ဒေါ်လာတစ်ပြားဟာ ဒီ လောက်အထိကို ရောက်တယ်နော်’လို့ မှတ်ချက်ချ လိုက်ပါရောတဲ့။

ပရင်ပစတန်နဲ့ ယေးလ်ကစားကြတဲ့ ဘောလုံးပွဲဟာ သမ္မတမက်ကင်လေး ပထမဆုံးကြည့်ဖူးတဲ့ ဘောလုံးပွဲပဲ။ ဒီပွဲကြည့်ပြီး နောက်ပိုင်းမှာ သမ္မတက စိတ်ပျက်ပြီး ညည်းတယ်။

‘ကစားပွဲမှမဟုတ်တာဗျာ။ တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် တွန်းလိုက်တိုက်လိုက်နဲ့ ဘောလုံးကစားရမယ့် အစား တစ်ချိန်လုံး ရန်ဖြစ်နေကြတာပဲ’လို့လည်း ပြောလိုက်သေးရဲ့။

သီအိုဒိုရ ရိုဗီ

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုရဲ့ ဖိယောက်ခြောက်သမ္မတ

(၁၉၀၁-၁၉၀၉)

သမ္မတသီအိုဒိုရိုရိုဗီဟာ စိတ်လှုပ်ရှားစရာတွေ၊
စွန့်စားမှုတွေကို အမြဲ ရှာဖွေနေသူဖြစ်တယ်။ တစ်ခါ
မှာ ဧည့်သည်အမျိုးသမီးကြီးတစ်ဦးက သမ္မတကို
'သမ္မတအနေနဲ့ တိုင်းပြည်ကို စစ်ထဲဆွဲသွင်းလိမ့်မယ်လို့
မထင်ကြောင်း' ပြောပြတယ်။ ဒီအခါမှာ သမ္မတက
ခုန်ထလိုက်ပြီး

'ဘာဗျ၊ ကျုပ်ကို စစ်ဖြစ်အောင်လုပ်ခိုင်းပြီး ကျုပ်
က အဲဒီစစ်နဲ့အတူ ဟောဒီအိမ်ဖြူတော်မှာ ပိတ်လှောင်
ခံနေရမှာလား။ အဲဒီလို ဘယ်တော့မှ အဖြစ်မခံဘူး'လို့
ဒေါနဲ့မောနဲ့ ပြန်ပြောလိုက်ပါသတဲ့။

ဝိလျ အိတ်ချ် တစ်ဖ်

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုရဲ့ ၂၇ ယောက်မြောက်သမ္မတ

(၁၉၀၉-၁၉၁၃)

ဝိလျဟောင်းဝပ်တစ်ဖ်ဟာ ရီပတ်ဘလီကန် ဖြစ်
တယ်။ မဲဆွယ်တရားဟောအပြီးမှာ သူက သူ့ကို မဲပေး
ကြဖို့ လူတိုင်းကို မေတ္တာရပ်ခံတယ်။ ဒီတော့ လူ တစ်
ယောက်က ထရပ်လိုက်ပြီး ‘ကျွန်တော် မပေးနိုင်ဘူး’
လို့ ကြေညာလိုက်တယ်။

‘ဘာဖြစ်လို့ မပေးနိုင်တာလဲဗျ’

သမ္မတက မေးကြည့်တော့

‘ကျွန်တော့်အဖေနဲ့ အစ်ကိုက ဒီမိုကရက်တွေပဲ။
ကျွန်တော်လည်း ဒီမိုကရက်ပဲပေါ့’

‘မဟုတ်သေးဘူးလေဗျာ။ တကယ်လို့ ခင်ဗျားတို့
အားလုံး မြင်းသူခိုးတွေဖြစ်နေရင် ဘယ်လိုလုပ်မလဲ’

‘အဲဒီလိုဆိုရင်တော့ အင်း... ကျွန်တော်ထင်
တယ်။ ကျွန်တော်တို့အားလုံး ရီပတ်ဘလီကန်တွေ
ဖြစ်သွားကြမှာပဲ’

တခြားသမ္မတတွေထက် သမ္မတဝီလျံဟောင်းဝပ်
 တပ်ဖဲက ဝိတ်ပိုများတယ်။ သူ့ဝိတ်က ပေါင်၃၃၀ရှိ
 တယ်။ သမ္မတအဖြစ် အရွေးမခံရခင်တုန်းက သူဟာ
 ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံဆိုင်ရာ ဘုရင်ခံချုပ်ဖြစ်ခဲ့တယ်။ ဒါ
 ကြောင့် သူ့အနေနဲ့ စစ်ရုံးအတွင်းရေးမှူး အီလီဟူ
 ရုယ်ဆီကို သတင်းတွေ ပုံမှန်ပို့ပေးရတယ်။ သူ့ပို့ပေး
 လိုက်တဲ့သတင်းတစ်ပုဒ်ရဲ့ အောက်ခြေမှာ တပ်ဖဲက
 ‘ဒီနေ့ အကြာကြီး မြင်းစီးပစ်လိုက်တယ်။ ကောင်းလိုက်
 တာဗျာ’လို့ ရေးပေးလိုက်တယ်။ ဒီစာတိုလေးကိုဖတ်ပြီး
 ရုယ်က စာလုံးနှစ်လုံးသာပါတဲ့စာလေး ပြန်ရေးပို့
 လိုက်တယ်လေ။

‘မြင်းရော’တဲ့။

www.burmeseclassic.com

သမ္မတတပ်စ် ခန္ဓာကိုယ် ကြီးမားလွန်းတာနဲ့
ပက်သက်တဲ့ဇာတ်လမ်းတစ်ပုဒ် ရှိပါသေးတယ်။ တစ်
နေ့ မြောက်ကာရိုလိုင်နားကမ်းခြေမှာ သမ္မတ ရေကူး
နေတယ်။ အဲဒီအချိန်မှာပဲ ကမ်းခြေနားမှာနေတဲ့ လူ
ကလေးတစ်ယောက်ကလည်း ရေကူးဖို့ရောက်လာ
တယ်။ သူဟာ ရေထဲခုန်ဆင်းမယ်လုပ်ပြီးကာမှ ပြန်
လှည့်ပြီးပြေးထွက်သွားသတဲ့။ ပြေးထွက်သွားတဲ့ အဲဒီ
လူကလေးက ဘာပြောလိုက်သလဲဆိုရင်

‘ကျွန်တော် ရေထဲမဆင်းရဲဘူး။ သမ္မတက
သမုဒ္ဒရာကြီးကို အသုံးချနေတယ်’တဲ့။

သမ္မတတပ်ဖွဲ့ဟာ ဝါရှင်တန်မှာတော့ အယဉ်
 ကျေးဆုံးပုဂ္ဂိုလ်အဖြစ် ကျော်ကြားလှပါတယ်။ မီးရထား
 တစ်စင်းပေါ်မှာ အမျိုးသမီး ဥယောက်ကို သူထိုင်တဲ့
 နေရာ ဖယ်ပေးဖူးပါသတဲ့။

ဝုဒ္ဓါး ဝိလ်ဆင်

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုရဲ့ ဝယောက်မြောက်သမ္မတ

(၁၉၁၃-၁၉၂၁)

သမ္မတဖြစ်မလာခင်က ဝုဒ္ဓါးဝိလ်ဆင်ဟာ နယူးဂျာစီပြည်နယ်ရဲ့ ဘုရင်ခံ ဖြစ်ခဲ့တယ်။ သူ ဘုရင်ခံအဖြစ် အမှုထမ်းနေစဉ်မှာ နယူးဂျာစီပြည်နယ် အထက်လွှတ်တော်တစ်ဦး သေဆုံးသွားတယ်။ အဲဒီလို သေဆုံးပြီး နာရီပိုင်းအတွင်းမှာ နိုင်ငံရေးသမားတစ်ယောက်က ဘုရင်ခံဆီ ပေါက်ချလာရော။ အဲ သူက ‘သေသွားတဲ့ အထက်လွှတ်တော်အမတ် တစ်နေရာကို ကျွန်တော်လိုချင်ပါတယ်’လို့ ပြောသတဲ့။

အထက်လွှတ်တော်အမတ် အလောင်းတောင် မြေမကျသေးဘူး။ နိုင်ငံရေးသမားတစ်ယောက်က အခုလို ရာထူးလာတောင်းတော့ ဘုရင်ခံဝိလ်ဆင် အတော်တုန်လှုပ်သွားတာအမှန်ပဲ။ ဒါပေမယ့် ဝိလ်ဆင်က စိတ်ကိုထိန်းပြီး

‘အေးဗျာ၊ သူဘရာဇာက ကျေနပ်ရင်ပြီးတာပါပဲ။ ကျုပ်အနေနဲ့ကတော့ ဘာမှပြောစရာ မရှိပါဘူး’လို့ ပြန်ပြောလိုက်တယ်။

သမ္မတဝိလ်ဆင် အကြိုက်ဆုံး အသောကဗျာ
လေး တစ်ပုဒ်ရှိပါတယ်။

အဲဒီအသောကဗျာလေးကတော့
အလှမှာ ကျွန်တော်ကြယ်ပွင့် မပုတ်နိုင်ချာ
ကျွန်တော်ထက် အများကြီးပိုလှသူတွေ
ရေထွက်မကုန်နိုင်ပါ။
ကျွန်တော်မျှော်စွာ အကျဉ်းကန်ငြား
ကျွန်တော် အမှုမထားပါ။
ဖျက်နှာငနက်မှာ ကျွန်တော်ရှိနေတာ။
ကျွန်တော်ကြောက်တာ
ကျွန်တော်ရှောင် လှူထွက်တာ။

ဝါရင်း ဂျီ ဟာဒင်

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုရဲ့ ၂၉ ယောက်မြောက်သမ္မတ

(၁၉၂၁-၁၉၂၃)

နာမည်ကြီး ရှေ့နေကြီး ကလားရင့်ဒါရိုးက သမ္မတဝါရင်းဟာဒင်ကို လုံးဝမကြိုက်ဘူး။ ဒီတော့ သူ မကြိုက်တာကို ဒါရိုးက ဟောဒီလို အလင်္ကာမြောက်စွာ ပြောပြလိုက်တယ်။

‘ကျုပ်ငယ်ငယ်က လူတိုင်း သမ္မတဖြစ်နိုင်တယ် လို့ ကျုပ်ကိုပြောကြတယ်။ အဲဒီတုန်းကမယ့်ဘူး။ အင်း အခုတော့ ယုံရမလိုဖြစ်နေပြီဗျို့။’

သမ္မတကာလဗင်ကူးလစ်ဟာ သိပ်စကားနည်း
တယ်။ တနင်္ဂနွေတစ်နေ့မှာ သူ ဘုရားကျောင်းသွား
တယ်။ သူ့မိန်းမ ဂရေစ်ကတော့ အိမ်မှာပဲနေရစ်ခဲ့
သတဲ့။ အဲ သူ အိမ်ပြန်ရောက်တော့ ဂရေစ်က ‘ဘယ့်
နှယ့်လဲ၊ တရားဟောတာ ကောင်းရဲ့လား’လို့ ဆီးမေး
လိုက်တယ်။

ဒီတော့ ကူးလစ်က တိုတိုပဲဖြေတယ်။

‘ကောင်းတယ်’

‘ဘာအကြောင်းဟောတာလဲ’

‘အပြစ်အကြောင်း’

‘ဘုန်းတော်ကြီးက အပြစ်နဲ့ပတ်သက်ပြီး ဘာ
ပြေလဲ’

‘သူဟာ အပြစ်နဲ့ အတိုက်အခံပဲတဲ့’

www.burmeseclassic.com

သမ္မတကူးလစ်က တစ်ခါတော့ ဟားမောင့်က သူ့ မိတ်ဆွေဟောင်းတွေကို အိမ်ဖြူတော်ဖိတ်ပြီး ညစာ ကျွေးတယ်။ ဧည့်သည်တွေက ဒီလို ပုံစံတကျ စားရ သောက်ရမယ့်ပွဲမျိုးမှာ သူတို့အပြုအမူတွေမှားယွင်းပြီး ရိုင်းရာကျမှာ သိပ်စိုးရိမ်နေကြတယ်။ ဒါကြောင့် သမ္မတ အရိပ်အခြေကို မသိမသာကြည့်ပြီး ပြုမူကြဖို့ သဘောတူဆုံးဖြတ်လိုက်ကြတာပေါ့။

အဲ ညစာစားပြီးတဲ့အချိန်အထိ အားလုံး ချော ချောမောမောပါပဲ။ ဒါပေမယ့် ကော်ဖီသောက်ကြတော့ သမ္မတက ကော်ဖီရည်တချို့ကို အောက်ခံပန်းကန်ထဲ လောင်းထည့်လိုက်သတဲ့။ ဧည့်သည်တွေကလည်း သမ္မတလုပ်သလို လိုက်လုပ်ကြတာပေါ့။

နောက် သမ္မတက ကော်ဖီရည်ထဲ နွားနို့နဲ့သကြား ထည့်ပြန်တယ်။ ဒီတစ်ကြိမ်မှာလည်း ဧည့်သည်တွေက သူ့အတု ခိုးကြပြန်တာပဲ။

နောက်ဆုံးမှာ ကူးလစ်က ဧည့်သည်တွေ ကြက် သေသေသွားစေတဲ့ အပြုအမူတစ်ခုကို လုပ်လိုက်ပါ ရော။ ဘာလဲဆိုတော့ ကော်ဖီအောက်ခံပန်းကန်ကိုယူ၊ သူ့ခန္ဓာကိုယ်ကြီးကို ကိုင်းညွတ်လိုက်ပြီး သူ့ကြောင် ကလေးသောက်ဖို့ကြမ်းပြင်ပေါ် ချလိုက်တာပါပဲ တဲ့။

တစ်နေ့ သမ္မတကူးလစ်ဟာ သူ့ဇာတိမြို့ဖြစ်တဲ့
ဗားမောင့်ပြည်နယ်က ပလိုင်းမောက်မြို့မှာ ဆံပင် သွား
ညှပ်တယ်။ သူ့ဆံပင်ညှပ်ခံနေတုန်းမှာ ဆရာဝန်တစ်
ယောက်ကလည်း ဆံပင်ညှပ်ဖို့ ထိုင်စောင့်နေတယ်။
သမ္မတ ဆံပင်ညှပ်လို့ အတော်လေးကြာတော့ ဆရာ
ဝန်က သမ္မတကို 'ကျွန်တော်ပေးထားတဲ့ ဆေးပြားတွေ
စားရဲ့လား'လို့မေးလိုက်တယ်။ သမ္မတက ချက်ချင်းပြန်
မဖြေဘူး။ အတော်လေးကြာမှ 'မစားဘူး'လို့ဖြေတယ်။

ခဏကြာတော့ ဆရာဝန်က ထပ်မေးပြန်ရော။
'ခင်ဗျား နေကောင်းသွားပြီလား'တဲ့။

ဒီတစ်ကြိမ်မှာလည်း သမ္မတက ချက်ချင်းမဖြေ
ဘူး။ အတော်လေးကြာမှ 'ကောင်းသွားပြီ'လို့ ပြန်ပြော
လိုက်တယ်။ နောက်ဆုံးမှာ သမ္မတ ဆံပင်ညှပ်လို့ ပြီး
သွားတယ်။ သူ ဆိုင်ထဲက ထွက်ဖို့ပြင်တယ်။ ဒါပေမဲ့
ဆံပင်ညှပ်သမားကို ပိုက်ဆံမပေးဘူး။ ဒီတော့ ဆံပင်
ညှပ်သမားက

'ပိုက်ဆံမပေးရသေးဘူးခင်ဗျား'လို့ သတိပေးရ
တာပေါ့။ အဲဒီလိုသတိပေးလိုက်တော့မှ သမ္မတက

'ဆောရီး၊ ဆရာဝန်နဲ့ အတင်းအဖျင်းတွေ ပြော
နေရလို့ ကျုပ်မေ့သွားတယ်'လို့ တောင်းပန်လိုက်ပါ
သတဲ့။

www.burmeseclassic.com

သမ္မတကူးလစ်ဟာ သိပ်ကို စကားနည်းလွန်းလို့ အများက သူ့ကို 'တိတ်ဆိတ်တဲ့ကူးလ်'လို့ ခေါ်ကြတယ်။ ဒီလိုအခေါ်ခံရလို့ သူ စိတ်မဆိုးပါဘူးလို့ သမ္မတက ပြောပါတယ်။ ဒါတင်မကဘူး 'ကျုပ်လိုချင်တာရအောင်တော့ ကျုပ်က လုံလုံလောက်လောက်ကြီးကို ဆူဆူညံညံ လုပ်နိုင်ခဲ့ပါတယ်လေ'လို့လည်း မခံချင်စိတ်ကလေးနဲ့ ဆက်ပြီး ပြောလိုက်တယ်ဆိုပဲ။

တချို့က ကူးလစ်ကို ဘာကြောင့် စကားများများ မပြောတာလဲလို့ မေးကြတယ်။ ဒီတော့ သူက 'ဘာမှမပြောရင် ထပ်ပြောပါဦးလို့ အခိုင်းမခံရတော့ဘူးလေ'လို့ပဲ ဖြေလိုက်တယ်လေ။

တိတ်ဆိတ်တဲ့ကူးလ်နဲ့ပက်သက်တဲ့ အကျော်ကြားဆုံးသော ဇာတ်လမ်းတစ်ပုဒ်ကတော့ အိမ်ဖြူတော်ညစာစားပွဲက မြစ်ဖျားခံခဲ့ပါတယ်။

ဒီညစာစားပွဲမှာ အမျိုးသမီးကြီးတစ်ယောက်က သမ္မတကူးလစ်နားလာပြီး 'သမ္မတနှုတ်က စကား ငါးခွန်း ထွက်လာစေရမယ်လို့ ကျွန်မ လူတစ်ယောက်နဲ့

အလောင်းအစား လုပ်ခဲ့တယ်လို့ ပြောလိုက်ရင်ပဲ

သမ္မတက

‘ခင်ဗျားရှုံးပြီ’လို့ ပြန်ပြောလိုက်ပါရော။

လူတစ်ယောက်က လူရွှင်တော်ကြီး ဝင်လ်ရော
ဂျားနဲ့ အလောင်းအစားလုပ်တယ်။

‘အင်မတန်မျက်နှာထားတင်းလွန်းတဲ့ ကူးလစ်
ပြုံးလာအောင် ခင်ဗျား မလုပ်နိုင်ပါဘူး’

ဒီတော့ လူရွှင်တော်ကြီးက ‘လုပ်လိုက်လေ ကြာ
သလားလို့’တဲ့။

အလောင်းအစားလုပ်ပြီး လူရွှင်တော်ကြီးကို အိမ်
ဖြူတော်ခေါ်သွား၊ သမ္မတနဲ့ မိတ်ဆက်ပေး။

လူရွှင်တော်ကြီးက ကိုယ်ကို ကိုင်းညွတ်လိုက်ပြီး
‘ခွင့်လွှတ်ပါခင်ဗျား၊ ကျွန်တော် သမ္မတကြီးရဲ့ နာ

မည်ကို စဉ်းစားမရဘူး ဖြစ်နေပါတယ်’လို့ ပြောလိုက်
တယ်ဆိုရင်ပဲ ကူးလစ် မပြုံးဘဲ မနေနိုင်တော့ဘူး။

အလောင်းအစားမှာ လူရွှင်တော်ကြီး အနိုင်ရ
သွားတာပေါ့။

သမ္မတကူးလစ်က ဘုန်းတော်ကြီး တရားမဟော
ခင်မှာ အိမ်ဖြူတော်ကိုပင့်ဖိတ်ပြီး ထမင်းကျွေးပါတယ်။
ဘုန်းတော်ကြီးက အိမ်ဖြူတော်ကို အရောက်လာခဲ့ပေ
မယ့် ထမင်းစားဖို့တော့ ငြင်းဆိုလိုက်တယ်။ ဗိုက်ထဲမှာ
အစာမရှိရင် တွေးရခေါ်ရတာ ပိုကောင်းတယ်လို့
အကြောင်းပြတယ်။

ဘုန်းတော်ကြီး တရားဟောတဲ့အခါ သမ္မတကူး
လစ်နဲ့ သမ္မတကတော်တို့ သွားရောက်နာကြားကြ
သတဲ့။ ဟောတဲ့တရားက သိပ်ကောင်းလှတယ်လို့
သမ္မတက မထင်ဘူး။ ဒါနဲ့ တရားပွဲအပြီးမှာ သမ္မတ
ကတော်ဘက်လှည့်ပြီး

‘သူ ထမင်းစားပြီးပြီနဲ့ တူပါတယ်ကွာ’လို့ မှတ်
ချက် ချလိုက်သတဲ့။

ကလားရင့်ဒါရိုးက သမ္မတကူးလစ်ဆီကို တွေး
ရယ်ဖို့ကောင်းတဲ့ ချီးမွမ်းစာကလေးတစ်စောင် ပို့ပေး
လိုက်တယ်။

‘ဗားမောင့်ပြည်နယ်၊ ပလိုင်းမောက်မြို့နယ်က
ထွက်တဲ့လူတွေထဲမှာ ကူးလစ်ကတော့ အကြီးဆုံးလူပဲ
ဖြစ်ပါတယ်’တဲ့။

၁၉၂၉ခုနှစ် သမ္မတရွေးကောက်ပွဲအတွက် မဲ
ဆွယ်တရားပွဲများ စတင်ချိန်မှာ သမ္မတကူးလစ်ကို
နောက်တစ်ကြိမ်အရွေးခံဖို့ အစီအစဉ်ရှိမရှိ မေးကြ
တယ်။

‘ပြန်အရွေးခံဖို့လမ်းကို ကျုပ်မရွေးဘူး’

သတင်းထောက်တစ်ယောက်ကလည်း ပထမ
အမေးသဘောဆောင်တဲ့ မေးခွန်းတစ်ခုကို မေးပါ
တယ်။

‘မစ္စတာကူးလစ်ခင်ဗျား၊ ခင်ဗျားအနေနဲ့ နောက်
ထပ် သမ္မတ မဖြစ်ချင်ဘူးလား’

‘မဖြစ်ချင်ပါဘူး။ တိုးတက်ဖို့ အခွင့်အလမ်း ဘာမှ
မရှိဘူး’လို့ သမ္မတက ဖြေလိုက်လေရဲ့။

ဟားဘက် ဟိုးဗား

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုရဲ့၁၀ယောက်မြောက်သမ္မတ

(၁၉၂၉-၁၉၃၃)

ဟားဘက်ဟိုးဗား သမ္မတဖြစ်နေတဲ့ ၁၉၂၂ခုနှစ် မှာ ဖုန်းတစ်ခါပြော ၅ဆင့်သာ ကျပါတယ်။ တစ်နေ့ သမ္မတဟိုးဗားဟာ သူ့အတွင်းရေးမှူး အင်ဒရူးမီလွန် နဲ့ လမ်းလျှောက် ထွက်ခဲ့သတဲ့။ လမ်းလျှောက်လို့ အတော်လေးကြာတော့ သမ္မတက ရုတ်တရက် ရပ် လိုက်ပြီး ‘ဟား၊ ကျုပ် အခုမှအမှတ်ရတယ်။ မိတ်ဆွေ တစ်ယောက်ဆီ ဖုန်းဆက်စရာရှိတယ်ဗျ။ အဲ ဒုက္ခပဲ။ ပိုက်ဆံက ပါမလာပြန်ဘူး။ ခင်ဗျားမှာ ပါလား။ ပါရင် ၅ဆင့်လောက် ချေးစမ်းပါဗျာ’

မီလွန်က အိတ်ကပ်ထဲနှိုက်ကြည့်ပြီး

‘ပါပါတယ်ဗျ။ ဟောဒီမှာ ၁၀ဆင့်စေ့တစ်စေ့။ ကဲ မိတ်ဆွေတစ်ယောက်ဆီမကဘူး။ ခင်ဗျားမိတ်ဆွေ အားလုံးဆီ ဆက်စမ်း’လို့ ရယ်ရယ်မောမောပြောပြီး ၁၀ဆင့်စေ့ကို ပေးလိုက်သတဲ့။

ယောက်ျားလေးတစ်ယောက်က သမ္မတဟိုးဗား
ကို အော်တိုရေးခိုင်းပါတယ်။ သမ္မတက လိုလိုချင်ချင်ပဲ
ရေးပေးလိုက်သတဲ့။ ရေးပြီး လက်မှတ်ထိုးပေးလိုက်တဲ့
အခါ ယောက်ျားလေးက စာရွက်အလွတ် ၄ရွက်ထုတ်
ပြီး သမ္မတကို ပေးပြန်တယ်။

‘သမ္မတကြီးခင်ဗျား၊ သမ္မတကြီးရဲ့လက်မှတ် ၄
ခု ထပ်ထိုးပေးပါဦးခင်ဗျား’

‘ဟေ ဘာအတွက်လဲကွ။ ခုနကပဲ ထိုးပေးလိုက်ပြီ
မဟုတ်လား’

ဒီတော့ ယောက်ျားလေးက ပြုံးပြီး ရိုးရိုးသားသား
ပဲ ပြန်ပြောလိုက်တယ်။

‘သမ္မတကြီးလက်မှတ် ၅ခုရရင် ကျွန်တော် ဘေ
ဘီရုအော်တိုစာအုပ်အသစ်တစ်အုပ် ထပ်ရမှာမို့ပါ’

အော်ဆမစ်က ၁၉၂၈ခုနှစ် ဟိုးဗားနဲ့အပြိုင်
 သမ္မတရွေးကောက်ပွဲဝင်တယ်။ မဲဆွယ်တရားပွဲတစ်ခု
 မှာ အဖြေခက်အောင် မေးတတ်တဲ့သူတစ်ယောက်က
 ‘အော ခင်ဗျား၊ ခင်ဗျားသိသမျှ ကျွန်တော်တို့ကို
 ပြောပြပါ။ သိပ်မကြာပါဘူး’လို့ ထတောင်းဆိုလိုက်ပါ
 တယ်။

ဒီတော့ အောက ခဏစဉ်းစားလိုက်ပြီး
 ‘ကျုပ်က ပိုကောင်းအောင်လုပ်မှာပါ။ ခင်ဗျားတို့
 ကျုပ်တို့သိသမျှ ပြောပြပါ့မယ်။ ဟုတ်တယ်။ သိပ်
 မကြာပါဘူး’လို့ ခပ်မြန်မြန်ပြန်ပြောလိုက်ပါတယ်။

တတိယအကြိမ်အရွေးခံဖို့ မဲဆွယ်တရားပွဲအတွင်း မှာ သမ္မတဖရန်ကလင်ဒီရှစ်စုက သူ့မိတ်ဆွေတစ်ယောက်ကို မေးကြည့်တယ်။

‘ခင်ဗျား ဘယ်ပါတီကို မဲပေးမလဲ’

‘ခင်ဗျား ဒီမိုကရက်တစ်ဆိုတာ ကျွန်တော် သိနေတာပဲ။ ကျွန်တော်က ရီပတ်ဘလီကန်ကို ပေးမှာပဲ’

‘ဘာကြောင့်လဲဗျ’

သမ္မတက မေးလိုက်တော့ သူ့မိတ်ဆွေက

‘ခင်ဗျား ပထမအကြိမ် အရွေးခံတုန်းက ကျွန်တော် ရီပတ်ဘလီကန်ကို မဲပေးခဲ့တယ်။ ခင်ဗျား ဒုတိယအကြိမ်အရွေးခံပြန်တော့ ကျွန်တော့်လုပ်ရပ်က ခုတော့ ကောင်းကွက်ပေါ်မလာသေးဘူး။ ဒါကြောင့် နောက်တစ်ကြိမ် စမ်းကြည့်တဲ့အနေနဲ့ ရီပတ်ဘလီကန်ကိုပဲ မဲပေးကြည့်လိုက်ဦးမယ်ဗျာ’လို့ ရှင်းပြလိုက်တယ်။

ရုစဉ် သမ္မတသက်တမ်းတစ်လျှောက်မှာ အိမ်ဖြူ
တော်ကို မကြာခဏ လာလည်တတ်သူကတော့
ဗြိတိသျှဝန်ကြီးချုပ် ဝင်စတန်ချာချီပဲ။ တစ်ခုသော
ညစာစားပွဲမှာ ချာချီဘေးမှာထိုင်ရတဲ့ အမျိုးသမီးကြီး
တစ်ဦးက ချာချီကျင့်သုံးတဲ့မူဝါဒတွေကို တတွတ်တွတ်
ပြစ်တင်ဝေဖန်၊ ဝေဖန်ရင်း ဒေါသမထိန်းနိုင်တော့
ဘူးနဲ့တူပါတယ်။

‘ဒီမှာ မစွတာချာချီ၊ ကျွန်မသာ ရှင့်မိန်းမဆိုရင်
ရှင့်သောက်မယ့်ကော်ဖီခွက်ထဲ အဆိပ်ခတ်မိတော့မှာ
ပဲ’လို့ ပြောင်ပြောချလိုက်ပါရော။

ဒီတော့ ချာချီကလည်း

‘အမျိုးသမီးကြီးခင်ဗျား။ ကျုပ်ဟာ ခင်ဗျား
ယောက်ျားဆိုရင်လည်း ကျုပ်က ပြုံးပြုံးကြီးသောက်ချ
လိုက်မှာပေါ့ဗျာ’လို့ အမျိုးသမီးကြီး ရိပ်မိသွားအောင်
တဲ့တိုးပဲ ပြောလိုက်သတဲ့။

ဟာရီ အိမ်ထဲ ယူမင်း

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုရဲ့ ညယောက်မြောက်ထမ္မတ

(၁၉၄၅-၁၉၅၃)

ဟာရီထရူးမင်းနဲ့ ပက်သက်တဲ့ အောက်ပါဟာသ
ဇာတ်လမ်းလေးကို မကြာမကြာ ပြောနေကြလေရဲ့။

ထရူးမင်းက မဲပေးကြဖို့ တိုင်းသူပြည်သားများကို
တိုက်တွန်းဟောပြောနေစဉ်မှာ အိမ်တစ်အိမ်ရှေ့မှာ
ကစားနေကြတဲ့ ကလေးငယ်တစ်ယောက်ကို လှမ်းမြင်
လိုက်တယ်။ ဒီတော့ ထရူးမင်းက အဲဒီကလေးငယ်နား
သွားပြီး

‘ဟေ့သူငယ်၊ မင်းအမေ အိမ်မှာရှိလား’လို့ မေး
တယ်။ ကလေးငယ်က မေးလာသူကို မော့တောင် မ
ကြည့်ဘဲ ‘ရှိတယ်’လို့ ဖြေလိုက်တယ်။

ဒါနဲ့ ထရူးမင်းက အိမ်တံခါးသွားခေါက်တာပေါ့။
ဒါပေမယ့် ဘယ်သူမှ ထွက်မလာဘူး။

ထရူးမင်းက ကလေးငယ်ဘက် ပြန်လှည့်ပြီး
‘ဟေ့သူငယ် မင်းကပြောတော့ မင့်အမေအိမ်ထဲ
မှာ ရှိတယ်ဆို’ လို့ လှမ်းပြောလိုက်တဲ့အခါ ကလေး
ငယ်က

ရူပါတယ်။ အဒါ ကျွန်တော်တို့အမေဟုတ်ဘူးလို့
ခပ်အေးအေးပဲ ပြန်ပြောလိုက်တယ်။

သမ္မတထရူးမင်းက ပြောတယ်။

‘လက်တစ်ဖက်တည်းပါတဲ့ အကြံပေးပုဂ္ဂိုလ် တစ်
ဦးကို ကျုပ်လိုချင်တယ်။ အခု ကျုပ်ရဲ့အကြံပေးပုဂ္ဂိုလ်
တွေ ပြောပြောနေကြတာက ‘တစ်ဖက်မှာ ဒီလိုရှိတယ်။
ဒါပေမယ့် တခြားတစ်ဖက်မှာတော့... တွေ့ချည်းပဲ။
ကျုပ်လိုတာက လိုရင်း၊ တိုရှင်းအဖြေမျိုး ပေးနိုင်
အကြံပေးပုဂ္ဂိုလ်ပဲ’

ဆိုရိုးတစ်ခုရှိတယ်။

‘အမှားတစ်ခု ပြုလုပ်မိခြင်းသည် လူ့သဘာဝဖြစ်
၏။ ခွင့်လွှတ်ခြင်းသည် မြင့်မြတ်၏’တဲ့။

၁၉၄၈ခုနှစ် သမ္မတရွေးကောက်ပွဲမှာ ဝိပတ်ဘလီ
ကန်တို့က ဖော်ပြပါဆိုရိုးကို အောက်ပါအတိုင်း ပြောင်း
လဲလိုက်ကြတယ်လေ။

‘အမှားပြုလုပ်မိခြင်းသည် ထရူးမင်း သဘာဝဖြစ်
၏’တဲ့။

ဂျွန် အက်ဖ် ကနေဒီ

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုရဲ့ ဂျပန်ယောက်ျားကြီးထွက်မှု

(၁၉၆၁-၁၉၆၃)

ဂျွန်အက်ဖ်ကနေဒီရဲ့ ဖခင်ကြီးက သိပ်ကိုချမ်းသာ
တယ်။ ချမ်းသာလွန်းလို့ လူတွေကိုငွေပေးပြီး သူ့သား
မဲပုံးထဲမဲထည့်ခိုင်းလိမ့်မယ်လို့ တောင်ကောလာဟလတွေ
ဖြစ်နေတယ်။ အဲဒီကောလာဟလတွေကို ဟာသလုပ်
တဲ့ သဘောနဲ့ ဂျွန်ကနေဒီ ပြောပြဖူးတာတစ်ခု ရှိတယ်။

‘ခုလေးတင်ပဲ ကျွန်တော် အဖေ့စာကို ရတယ်ဗျ။
အဖေက ရေးထားတယ်။ လိုတာထက်ပိုပြီး မဲတစ်ပြား
တောင် မဝယ်ပါနဲ့။ တစ်တိုင်းပြည်လုံးကမဲတွေ ငါ
မဝယ်နိုင်ဘူး’တဲ့။

ရွေးကောက်ပွဲသတင်း နားထောင်နေဆဲမှာပဲ
ကနေဒီက သူ့အရွေးခံဘက် လန်ဒန်ဂျွန်ဆင်ဆီကို ဖုန်း
ဆက်တယ်။ အဲဒီဖုန်းဆက်တဲ့ကိစ္စ နောက်ပိုင်းကျတော့
ကနေဒီက အောက်ပါအတိုင်း ရှင်းပြတယ်။

ဂျွန်ဆင်က သူ့ကို ဖုန်းထဲကနေ ပြောသတဲ့။

ခင်ဗျားတို့တော့ အိုဟိုးအိုဟိုးမှာ ရှူးတော့မယ်။
ကျွန်တော်တို့ကတော့ ပင်ဆီဗေးနီးယားမှာ အခြေ
အနေကောင်းတွေနဲ့ တိုးနေပြီလေ’

ရောဘတ်ကနေဒီက သူ့အစ်ကိုဂျွန်ဆင့်အတွက်
မဲဆွယ်ရေးအဖွဲ့မှာ အတွင်းရေးမှူးတာဝန် ယူထားရ
တယ်။ တစ်ခါတစ်ခါကျတော့ သူ့အစ်ကို မဲဆွယ်တရား
မဟောခင်မှာ သူက လူအုပ်ရှေ့ထွက်ပြီး အကြိုစကား
ပြောရတယ်။ အဲဒီလိုပြောတဲ့အခါတိုင်း ရောဘတ်က
ငါးမျှားကြတဲ့ ညီအစ်ကိုနှစ်ယောက်အကြောင်း ပြော
ပြောပြပြီး ပရိသတ်ကို ဟဒယရွှင်ဆေး တိုက်ကျွေးမြဲ
ဖြစ်ပါသတဲ့။

‘ညီအစ်ကိုနှစ်ယောက် ငါးမျှားကြတော့ တစ်
ယောက်က ငါးတွေအားလုံးမိသတဲ့။ ကျန်တစ်ယောက်
ကတော့ တစ်ကောင်မှမမိဘူးဆိုပဲ။ ဒါနဲ့ ကံမကောင်း
ရှာတဲ့တစ်ယောက်က သူ့အစ်ကိုရဲ့ ငါးမျှားတံငှားပြီး
ထပ်မျှားတယ်။ ဒါပေမဲ့ တစ်ကောင်မှ လာမဟပ်ကြ
ဘူး။ နောက်ဆုံး ရေထဲကနေ ငါးတစ်ကောင်ခုန်ထွက်
လာပြီး ကျွန်တော်တို့က ခင်ဗျားအစ်ကိုကို စောင့်နေ
ကြတာဗျလို့ ပြောလိုက်ပါသတဲ့’

www.burmeseclassic.com

ဆောင်းကာလရဲ့တစ်နေ့မှာ သမ္မတကနေဒီက
လော့အိန်ဂျလိစ် နံနက်စာစားပွဲမှာ မိန့်ခွန်းပြောပါ
တယ်။ သူ့မိန့်ခွန်းကိုသဘောကျလို့ လက်ခုပ်ဩဘာသံ
တွေ မစဲဘူး။ ဒီတော့ ကနေဒီက

‘အခုလို လှိုက်လှိုက်လဲ့လဲ့ နွေးနွေးထွေးထွေး ကြို
ဆိုကြတဲ့အတွက် ခင်ဗျားတို့ကို ကျွန်တော် သိပ်ကျေးဇူး
တင်ပါတယ်။ အင်း ဟိုဗျာ. . . ၊ နွားက လယ်သမားကို
ပြောသလိုပေါ့။ ဘယ်လိုလဲဆိုတော့ အေးတဲ့မနက်မှာ
ခင်ဗျားရဲ့ နွေးထွေးတဲ့လက်တစ်ဖက်အတွက် ကျေးဇူး
တင်ပါတယ်’တဲ့။

ဂုဏ်ရောင်ပြောင်တဲ့ တက်ဆက်ပြည်နယ်ဆိုင်ရာ
ဇာတ်လမ်းတစ်ပုဒ်ကိုတော့ သမ္မတကနေဒီ အတော်
နှစ်ခြိုက် သဘောကျတယ်။

ဘော့စ်တွန်သားတစ်ယောက်က အေလာမိုကို
သွားလည်တယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ အဲဒီအချိန်မှာ တက်
ဆက်ဇာတီသားတစ်ယောက်က တက်ဆက်ပြည်နယ်

မှာ ရွပ်ရွပ်ချုံ့ချုံ့ တိုက်ပွဲဝင်ခဲ့ကြတဲ့ အာဇာနည်တွေ
အကြောင်းပြောပြီး ကြွားလုံးထုတ်နေတယ် ဆိုပဲ။

သူကြွားလုံးထုတ်နေတာတွေကို ဘော့စ်တွန်သား
က ခဏနားထောင်ပြီး ‘ပေါလ်ရီဗာအကြောင်း ခင်ဗျား
ကြားဖူးသလား’လို့ ထမေးလိုက်သတဲ့။

ဒီတော့ တက်ဆက်ဇာတိသားက

‘ဟား ကြားဖူးပြီလားဗျာ။ အဲဒီလူဟာ အကူအညီ
လိုက်တောင်းနေတဲ့လူပဲဗျ’လို့ တစ်ချက်လည်း ပက်
ထည့်လိုက်သတဲ့။

ယောက်ျားလေးတစ်ယောက်က သမ္မတကနေဒီ
ကို သူ ဘယ်ပုံဘယ်နည်း စစ်သူရဲကောင်းဖြစ်ခဲ့ပါသလဲ
လို့ မေးကြည့်တယ်။

သမ္မတက

‘လွယ်ပါတယ်။ ဂျပန်တွေက ကိုယ့်လှေကို နှစ်
မြှုပ်ပစ်လိုက်တယ်လေ’လို့ ပြုံးပြီး ခပ်အေးအေး အဖြေ
ပေးလိုက်လေရဲ့။

သမ္မတကနေဒီအဖွဲ့ ကိုယ်အင်္ဂါ သန့်စွမ်းတောင်
တင်းနေဖို့ဟာ အဓိကပဲ။ ဒီအချက်နဲ့နွယ်ပြီး သူက သူ့
ရဲ့အလုပ်သမားရေးရာဌာန အတွင်းရေးမှူး အာသာ
ဂိုးလ်ဘတ်အကြောင်း မကြာခဏ ပြောလေ့ရှိတယ်။

ဂိုးလ်ဘတ်ဟာ တောင်တစ်တောင်ကို တက်ပါ
သတဲ့။ တောင်ထိပ်နား ရောက်ကာနီးမှာ သူ့လူတွေနဲ့
အဆက်ပြတ်သွားတယ်။

သူ့ကိုရှာဖို့ ကြက်ခြေနီအဖွဲ့က တောင်တက်
သမားတွေကို လွှတ်လိုက်တယ်။ တောင်တက်သမား
တွေဟာ တောင်ပေါ်အနံ့တက်ရင်း

ဂိုးလ်ဘတ် . . . ဂိုးလ်ဘတ် . . . ကြက်ခြေနီ . .
ကြက်ခြေနီ . . . 'လို့ အော်ဟစ်ပြီး အချက်ပေးကြတာ
ပေါ့။

နောက်ဆုံးမှာ ဟိုးအဝေးတောင်ထိပ်လောက်က
တောင်အောက်ကို ပဲ့တင်ရိုက်လာတဲ့ အသံတစ်သံကို
ကြက်ခြေနီအဖွဲ့က ကြားလိုက်ကြသတဲ့။

အဲဒီကြားလိုက်ရတဲ့ ပဲ့တင်ရိုက်သံကတော့
'ရုံးမှာပေးထားခဲ့တယ်ဟေ့' ဆိုပဲ။

သမ္မတကနေဒီအဖြစ် အရွေးခံရတော့ ကနေဒီ
ဟာ ၄၃နှစ်ပဲ ရှိသေးတယ်။ ကနေဒီ သမ္မတဖြစ်နေတဲ့
ကာလမှာ သားအဖနှစ်ယောက် ဇာတ်လမ်းဟာ
အတော့်ကို ပေါ်ပြူလာဖြစ်ခဲ့တာပေါ့။

ဖခင်တစ်ယောက်က သူ့သားကို ပြောသတဲ့။

‘လင်ကွန်း မင်းအရွယ်လောက်တုန်းက ၁၀မိုင်
ခရီးကို ခြေကျင်လျှောက်ပြီး နေ့တိုင်းကျောင်းတက်
သတဲ့ကွ’

ဒီတော့ သားဖြစ်သူက

‘အဲဒါ ဘာဖြစ်သလဲ။ ကနေဒီလည်း အဖေ
အရွယ်မှာ သမ္မတဖြစ်နေပြီလေ’လို့ ပြန်နှက်လိုက်ပါ
သတဲ့။

သမ္မတကနေဒီက တစ်ချိန်မှာ ပြောခဲ့ဖူးပါတယ်။

‘လောကမှာ တကယ့်အရှိတရား သုံးခုရှိတယ်။
ဘုရားသခင်၊ လူ့မိုက်မဲမှုနဲ့ အရယ်အမောပါပဲ။ ပထမ
အရှိတရား နှစ်ခုနဲ့ပက်သက်ပြီး ကျွန်တော်တို့အတွက်
နားလည်ဖို့ ခက်လွန်းလှပါတယ်။ ဒါကြောင့် အလွယ်
ကလေးနားလည်နိုင်တဲ့ တတိယ တကယ့်အရှိတရား
ကိုပဲ ကျွန်တော်တို့ အကောင်းဆုံး ဖန်တီးကြရအောင်’

လန်ဒန် ဘီ ဂျွန်ဆင်

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုရဲ့ ဖိလိပိုင်ယောက်မြောက်သမ္မတ

(၁၉၆၇-၁၉၆၉)

သူ့ မဲဆွယ်တရားပွဲမှာ လန်ဒန်ဘီဂျွန်ဆင်က 'ဂိုးလ်ဝါးတားကိုသာ ခင်ဗျားတို့ မဲပေးလိုက်ရင် ခင်ဗျားတို့ဆောင်ရမယ့်အခွန်တွေ ထိုးတက်သွားတော့မှာပဲ'လို့ ထည့်ပြောလိုက်တယ်။

အဲဒီရွေးကောက်ပွဲမှာ ဂျွန်ဆင် အနိုင်ရသွားတယ်။ ဒါကြောင့် သူ သမ္မတဖြစ်လာတယ်ပေါ့။

သူ သမ္မတဖြစ်ပြီး နှစ်အနည်းငယ်အကြာမှာ မဲဆန္ဒရှင်တစ်ဦးက သမ္မတဂျွန်ဆင်ဆီလာပြီး

'သမ္မတကြီးခင်ဗျား၊ ရွေးကောက်ပွဲကာလတုန်းက သမ္မတကြီးဟာ အမှန်တရားကို တကယ်ပြောခဲ့ပါတယ်။ သမ္မတကြီးက ဂိုးလ်ဝါးတားကိုသာ ခင်ဗျားတို့ မဲပေးလိုက်ရင် ခင်ဗျားတို့ဆောင်ရမယ့်အခွန်ငွေတွေ ထိုးတက်သွားတော့မှာပဲလို့ ပြောခဲ့ပါတယ်။ ကျွန်တော် ဂိုးလ်ဝါးတားကို မဲပေးခဲ့ပါတယ်။ ဟုတ်ပါတယ် သမ္မတကြီးရယ်။ ကျွန်တော်ဆောင်ရမယ့် အခွန်ငွေတွေ တကယ့်ကို ထိုးတက်သွားတော့တာပဲ'လို့ ဇာတ်ကြောင်းလှန်လိုက်ပါသတဲ့။

သမ္မတဂျွန်ဆင်ဟာ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုရဲ့
ရေတပ်သားတွေ သတ္တိကောင်းတဲ့အကြောင်း မကြာ
ခဏ ဂုဏ်ယူဝင့်ကြားစွာ ပြောတတ်တယ်။ သူ့မိန့်ခွန်း
တစ်ခုထဲမှာတောင် ရေတပ်ဗိုလ်လေးအကြောင်း ထည့်
ပြောသွားပါသေးတယ်။

ရေတပ်ဗိုလ်ကလေးက သူ့ရေတပ်သားတွေကို
ပေ ၅၀၀အမြင့်မှာပျံနေတဲ့ လေယာဉ်ပေါ်ကနေ ခုန်
ချကြရမယ်လို့ ပြောတယ်။

ဒီတော့ ရေတပ်သားအချို့ အတော်စိုးရိမ်ထိတ်
လန့်သွားကြတာပေါ့။ နောက်ဆုံးမှာ ရေတပ်သား တစ်
ယောက်က ဗိုလ်လေးဆီသွားပြီး

‘ဗိုလ်လေးခင်ဗျား၊ လေယာဉ်ပျံက ပေ၅၀၀
အမြင့်မှာ ပျံနိုင်ပါသလား’လို့ မေးလိုက်တယ်။

အေး ဟုတ်တယ်။ မပျံနိုင်ဘူးလို့ ငါလည်း
ထင် တာပဲ။ ဒီအမြင့်မှာ လေထီးပွင့်ဖို့ နိမ့်လွန်းနေတယ်’
ဒီမှာတင် ရေတပ်သားက
‘ဩ ဝိုလ်လေးပြောပုံဆို ကျွန်တော်တို့ လေထီးနဲ့
ခုန်ချရမယ့်သဘောပေါ့။ ဟုတ်တယ်နော်’လို့ အံ့ဩ
ဝမ်းသာပုံမျိုးနဲ့ မေးလိုက်ပါသတဲ့။

အခြေအနေနဲ့ အချိန်ကာလအလိုက် သမ္မတ
ဂျွန် ဆင်မှာ ဇာတ်လမ်းလေးတွေရှိနေတာပဲ။ တစ်ကြိမ်မှာ
သူက ဘတ်ဂျက် သိပ်များနေရင် ရှေ့မှာ အန္တရာယ်ရှိ
မှာပဲလို့ ကွန်ဂရက်ကို သတိပေးရတယ်။ နောက် သူ
ကိုယ်တိုင်ပြောပြတာက မီးရထားလမ်းမှာအလုပ်ရဖို့
အလုပ်လျှောက်ကြတဲ့ ဆယ်ကျော်သက်အရွယ်ကလေး
တွေနဲ့ပတ်သက်ပြီး သူ့ကိုလည်း သတိပေးစကား ပြော
ခဲ့ကြတယ်ဆိုတာပဲ။

သံလမ်းဖိုမင်တစ်ယောက်က လူငယ်လေးတစ်
ယောက်ကို စစ်ဆေးမေးမြန်းကြည့်ပါသတဲ့။

‘ရထားတစ်စင်းက အရှေ့ဘက်ကိုဦးတည် ခုတ်
မောင်းနေတယ်။ အဲဒီရထားလမ်းပေါ်မှာပဲ ရထားတစ်
စင်းက အနောက်ဘက်ကို ဦးတည် ခုတ်မောင်းလာနေ
တယ်။ အဲဒီအခြေအနေမျိုးမှာ မင်း ဘာလုပ်မလဲ’

‘ကျွန်တော့်ညီလေးကို ပြေးခေါ်လိုက်မှာပဲ’

‘မင်းညီလေးကို ပြေးခေါ်လိုက်တော့ ဘာဖြစ်လာ
မှာမို့လဲ’

‘မဟုတ်ပါဘူး။ ကျွန်တော့်ညီလေးက ရထားနှစ်
စင်းတိုက်တာ တစ်ခါမှမမြင်ဖူးသေးလို့ပါ’

၁၉၆၄ခုနှစ် သမ္မတရွေးကောက်ပွဲမှာ လန်ဒန်
ဂျွန်ဆင်နဲ့ ဘာရီဂိုးလ်ဝါးတားတို့ ပါဝင်ယှဉ်ပြိုင်အရွေးခံ
ကြတယ်။ မဲဆွယ်တရားပွဲတွေ ကျင်းပနေစဉ်ကာလ
အတွင်းမှာ ဂျွန်ဆင်က သူ့ပြိုင်ဘက်နဲ့ ပက်သက်တဲ့
မကောင်းကြောင်းတွေ အများကြီးကို ဆိုးဆိုးဝါးဝါး
ဖော်ထုတ်ခဲ့တယ်။ ဒီတော့ တရားပွဲတစ်ခုမှာ ဂိုးလ်
ဝါးတားကလည်း

‘အေးဗျာ၊ ကျုပ်ကိုကျုပ်လည်း မသိခဲ့ဘူး။ သိခဲ့
ရင်တော့ဗျာ. . . ကျုပ်ဆန္ဒနဲ့ဆန်ကျင်ပြီး သူ့ပုံးထဲ
ကျုပ် မဲထည့်လိုက်မှာပေါ့’လို့ ပြန်ရိုလိုက်တယ်။

ရစ်ချက် ဒီဇီ နှစ်ဆင့်

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုရဲ့ ဂုဏ်ထူးဆောင်မြောက်သမ္မတ

(၁၉၆၉-၁၉၇၄)

သမ္မတနစ်ဆင်ဟာ အမြဲလိုလို ကွန်ဂရက်နဲ့ အဆင်မပြေဘူး။ တစ်ခါတော့ သူက ‘ကွန်ဂရက်ဟာ သိပ်ကို အဖြတ်တောက်တွေများလွန်းတယ်။ တကယ် လို့များ သူတို့က ပညတ်တော်ဆယ်ပါးအတွက် မဲပေး ရမယ်ဆိုရင် ပညတ်တော်ရှစ်ပါးလောက်ပဲ ကျန်လိမ့် မယ်’လို့ ရိုလိုက်ပါသတဲ့။

ဒီဇာတ်လမ်းလေးကတော့ သမ္မတနစ်ဆင်
အကြောင်း ပြောပြတဲ့ဇာတ်လမ်းပဲ ဖြစ်တယ်။

တိုင်းသူပြည်သားတွေအားလုံး သူ့မိန့်ခွန်းကို
ကြားစေချင်လို့ သမ္မတက ထောင်ထဲမှာ မိန့်ခွန်းပြော
မယ်လို့ ဖွင့်ဟလိုက်တယ်။ သူ့ဖွင့်ဟချက် အပြင်မှာ
ပျံ့သွားတာနဲ့ ထောင်ကျအတော်များများက ထောင်မှူး
ဆီရောက်လာကြပြီး။

‘ကျွန်တော်တို့ကန့်ကွက်ချင်တယ်။ သမ္မတမိန့်ခွန်း
ကို နားထောင်ဖို့ဟာ ကျွန်တော်တို့အပေါ် ချရမယ့် ပြစ်
ဒဏ်မဟုတ်ဘူး’လို့ ထောင်ကျတွေရဲ့ခေါင်းဆောင်က
တင်ပြလိုက်တယ်။

ဂျရယ် အာရ် ဖို့

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုရဲ့ ဝေယျာန်မြောက်သမ္မတ

(၁၉၇၄-၁၉၇၇)

အိုမားဟားမှာ သမ္မတဂျရယ်ဖို့ မိန့်ခွန်းပြောပြီး
နောက် သူ့မိန့်ခွန်းကို နားမထောင်ခဲ့ရတဲ့ အမျိုးသမီး
ကြီးတစ်ယောက်နဲ့ ဂျရယ်ဖို့ တွေ့လိုက်ရတယ်။

‘ညက သမ္မတကြီး မိန့်ခွန်းပြောခဲ့တယ်လို့
သူများ ပြောတာ ကြားခဲ့ရပါတယ်’

ဒီတော့ သမ္မတက ရိုးရိုးအေးအေးပဲ
‘အို. . . ဘာမှမဟုတ်ပါဘူးဗျာ’လို့ ပြန်ပြောလိုက်
တယ်။

အဲဒီလို သမ္မတကပြောလိုက်တော့ အမျိုးသမီး
ကြီးက

‘ဟုတ်တယ်။ ကျွန်မလည်း အဲဒီလိုပြောကြတာ
ကို ကြားရတာပဲ’လို့ ခပ်ပြုံးပြုံး ပြန်ရှင်းပြလိုက်ပါသတဲ့။

တစ်နေ့မှာ သမ္မတဖို့က သူ ရေတပ်သားဘဝက

ဝတ်ခွဲတဲ့ ယူနီဖောင်းအဟောင်းကြီးကို ပြန်ဝတ်ကြည့်
တယ်။ အခုပြန်ဝတ်ကြည့်တော့ သိပ်ကို ကျပ်နေတာ
ပေါ့။ သူက သမ္မတကတော်ကို ပြောသတဲ့။

‘ယူနီဖောင်းအဟောင်းကြီးကို မင်းက ဝီရိယ
ထည့်ထားတော့ ရယ်စရာယူနီဖောင်းကြီး ဖြစ်သွားတာ
ပေါ့ကွာ။ ဒီမှာကြည့်လေ ခါးလောက်မှာ ကြုံ့သွားတာ
တွေ့လား’

မက်ချီဂန်တက္ကသိုလ် ကျောင်းသားဘဝမှာ ဖို့
ဘောလုံးကစားလေ့ရှိတယ်။ အဲဒီတုန်းက ကစားဖော်
တစ်ယောက်က တစ်ချိန်မှာ အောက်ပါအတိုင်းပြောပြ
ပြီး ဖို့နဲ့ မိတ်ဆက်ပေးပါသတဲ့။

‘ကျွန်တော်က ဂျရယ်ဖို့နဲ့ ကစားခဲ့တာလေ။ ကျွန်
တော်က နောက်တန်းကစားတယ်။ သူက အလယ်က
ကစားတယ်။ အဲဒီလိုကစားလို့ ကျွန်တော်ဟာ အမေရိ
ကန်ပြည်ထောင်စုရဲ့ သမ္မတအပေါ် ဘက်စုံက ပြည့်
ပြည့်စုံစုံ မြင်နိုင်ခဲ့တာပေါ့’

သမ္မတဖို့ဟာ အားကစားသမားကောင်းတစ်ဦး
ပါ။ ဒါပေမယ့် သိပ်ကို ကိုးရီးကားရားနိုင်လွန်းတယ်။
ဒါကိုလည်း လူတိုင်းက သိကြတယ်။ ဖို့က သိပ်ဂရု
မစိုက်ပါဘူး။ ရယ်တောင် ရယ်လိုက်သေး။ ဒါတင်
မကဘူး၊ သူကပြောသေးတယ်။

‘ကျုပ်က ရေခဲပြင်ပေါ်မှာ အချိန်အကြာကြီး
မနားတမ်း လျှောစီးနိုင်ပါတယ်ဗျ’တဲ့။

www.burmeseclassic.com

သမ္မတဖို့ရဲ့ ဟောဒီဝေဖန်ချက်ကတော့ ခင်ဗျား
ကို ရပ်ပြီးတွေးစေမှာ သေချာတယ်။

‘ဒီနေ့အချိန်မှာ လင်ကွန်းသာ အသက်ရှင်နေဦး
မယ်ဆိုရင် သူ့ သင်္ချိုင်းဂူထဲမှာ လူးလိမ့်နေမှာပဲ’

ဖို့ သမ္မတဖြစ်နေစဉ်အချိန်မှာ အိမ်ဖြူတော် ရေ
ကူးကန်ကို ရွှေ့ပစ်ဖို့စိတ်ကူးခဲ့တယ်။ ဒီစိတ်ကူးနဲ့ ပတ်
သက်ပြီး နောက်ပိုင်းမှာ သမ္မတဖို့က

‘ရေနက်ထဲနစ်နေဖို့ အိမ်ဖြူတော်မှာ ရေကူးကန်
ရှိစရာမလိုအပ်ပါဘူးဗျာ’တဲ့။

ဂျင်မီ ကာတာ

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုရဲ့ ဥပဒေရေးရာပညာရှင်

(၁၉၇၇-၁၉၈၁)

အိမ်ဖြူတော်သတင်းထောက်တွေဟာ တစ်ခါ
တစ်ခါကျတော့ ကလေးတွေအတိုင်းပဲလို့ သမ္မတဂျင်
မီကာတာက ညည်းညူပြောဆိုတတ်တယ်။ သတင်း
စာကွန်ဖရင့်တစ်ခုမှာ သူက

‘ဒီနေ့ညတော့ အရေးကြီးတဲ့ကိစ္စအကြောင်း မ
ပြောတော့ပါဘူး။ ဒါကြောင့် ခင်ဗျားတို့စိတ်တိုင်းကျ
ခြယ်နိုင်တဲ့ ရောင်စုံခဲတံတွေကို ဘေးဖယ်ထားလိုက်ကြ
ပါ’လို့ ပြောလိုက်ပါတယ်။

သမ္မတကာတာပြုံးတဲ့အခါ သွားတွေကို အတိုင်း
 သားမြင်နေကြရတယ်။ သူက 'အမြတ်ခွန်ရုံးက လူတွေ
 က ကျွန်တော် တစ်နှစ်မှာ သွားတိုက်ဆေးဘူးအတွက်
 ဒေါ်လာ ၆၀၀အမှန်တကယ်သုံးတယ်ဆိုတာ မယုံကြည်
 ဘူး'လို့ ပြောချင်ဟန်တူပါရဲ့။

တက်ဆက်လယ်သမားတွေက ဆိုးဆိုးဝါးဝါး မိုး
ခေါင်တဲ့အတွက် အရေးပေါ်ထောက်ပံ့ငွေ တောင်းခံခဲ့
ကြတယ်။ သမ္မတကာတာက ဒီကိစ္စကို ငြင်းဆိုလိုက်ရ
ပါတယ်။ ဘာကြောင့်မို့ငြင်းဆိုရသလဲဆိုတာ ရှင်းပြဖို့
သူ လေယာဉ်နဲ့ တက်ဆက်ပြည်နယ်ကို သွားဖို့လည်း
ဆုံးဖြတ်ထားပါတယ်။

သူ တက်ဆက်ပြည်နယ်ရောက်တဲ့နေ့မှာ မိုးက
သည်းသည်းမဲမဲကြီးကို ရွာချလိုက်တယ်။ သူက လယ်
သမားတွေကို မိန့်ခွန်းပြောရာမှာ

‘ခင်ဗျားတို့က ကျွန်တော့်ဆီမှာ ငွေတောင်းကြ
တယ်။ ကျွန်တော်က ခင်ဗျားတို့ကို ငွေမပေးနိုင်ဘူး။
ဒီတော့ ငွေအစား ခင်ဗျားတို့အတွက် ကျွန်တော် မိုး
ကို သယ်ခဲ့ပါတယ်’လို့ ထည့်ပြောလိုက်ပါရော။

ရီနယ်လ် ရီဂင်

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုရဲ့ ငှာယောက်မြောက်ထမ္မတ

(၁၉၈၁-၁၉၈၉)

သူငယ်ငယ်က စာတော်တဲ့ကျောင်းသား မဟုတ်
ပါဘူးလို့ ရီနယ်လ်ရီဂင်က မကြာခဏ ပြောပြတတ်
တယ်။ သူ့ဆရာမက သူ့အမေကိုပြောပြခဲ့တဲ့ စကားကို
တောင် မှတ်မှတ်ရရ ပြန်ပြောလိုက်ပါသေးတယ်။

‘ရွန်ကလေးဟာ ကြီးစားပါတယ်၊ သိပ်ကိုကြီးစား
ပါတယ်’တဲ့။

သူတကရောက် ပညာသင်ယူခဲ့တဲ့ ယူရိုးယား
 ကောလိပ်ဘွဲ့နှင့်သဘင် အခမ်းအနားမှာ မိန့်ခွန်းပြော
 ကြားပေးဖို့ သမ္မတရီဂင်ကို ဖိတ်ကြားလိုက်ပါတယ်။
 သမ္မတရီဂင်က သူ့မိန့်ခွန်းကို
 ‘ဒီကိုလာဖို့ ကျွန်တော့်ကိုခေါ်လိုက်တဲ့ တစ်ခု
 တည်းသောအကြောင်းကတော့ ကျွန်တော့်အားကစား
 ပစ္စည်းတွေထည့်တဲ့ သေတ္တာကို ရှင်းပေးဖို့ဗျဲလို့ နိဒါန်း
 ပျိုးလိုက်ပါသတဲ့။

တစ်ကြိမ်မှာ ရီဂင်က ‘တိုင်းပြည်အတွက် အလုပ်
 အကျွေးပြုတဲ့နေရာမှာ အရွယ်က အတားအဆီးမဖြစ်
 သင့်ဘူး’လို့ပြောခဲ့တဲ့ သောမတ်ဂျက်ဖာဆင်ကို ဥပမာ
 ထုတ်ပြခဲ့ဖူးတယ်။

သည့်နောက် ရီဂင်ကဆက်ပြီး
 ‘သည်အကြောင်း တွမ်က ကျွန်တော့်ကိုပြောပြ
 တော့...’လို့ ပြောနေရင်းမှာ စကားကိုရပ်ထားလိုက်
 ပါတယ်။

သမ္မတအဖြစ် ရွေးကောက်ခံရတဲ့ အသက်အကြီး ဆုံးပုဂ္ဂိုလ်ဟာ ရီဂင်ပဲဖြစ်တယ်။ သူ သမ္မတအဖြစ် အ ရွေးခံရတော့ ၆၉နှစ်ရှိပြီလေ။ သူကတော့ သူ့အသက် နဲ့ပက်သက်ပြီး ဟာသထုတ်ရတာ သိပ်ကိုကျေနပ်သလို ပါပဲ။ ဥပမာထုတ်ပြရရင် သူကအသက် ၇၀ပြည့်မွေးနေ့ မှာ သူက ဟောဒီလို ဟာသထုတ်ခဲ့တယ်။

‘အမှန်ကတော့ဗျာ ဒီအသက် ၇၀ပြည့်နှစ်မွေးနေ့ ဟာ ၃၉နှစ်ပြည့်မွေးနေ့ရဲ့ ၃၁ကြိမ်မြောက်နှစ်ပတ် လည်ပါပဲ’တဲ့။

ရီဂင်ဟာ မှတ်ဉာဏ်သိပ်မကောင်းဘူးလို့ တချို့ ကပြောကြတယ်။ သတင်းစာကွန်ဖရင့်တစ်ခုမှာ သတင်းထောက်တစ်ဦးက သမ္မတကို

‘သမ္မတကြီးခင်ဗျား၊ သမ္မတကြီးက မှတ်ဉာဏ် တွေ မကောင်းတော့တာနဲ့ အနားယူမယ်လို့ ပြောခဲ့ဖူး ပါတယ်’လို့ ပြောပြလိုက်တော့ ရီဂင်က

‘အဲဒီလိုပြောခဲ့သလား။ ကျုပ်အမှတ်မရတော့ဘူး ဗျဲလို့ ရယ်ရယ်မောမော ပြန်အဖြေပေးလိုက်ပါတယ်။

မကြွဆီကိုမှာ မိန့်ခွန်းပြောလို့ဆိုးသွားတော့
 ပရိသတ်က လက်ခုပ်သိပ်မတီးကြဘူး။ ဒါပေမယ့် သူ့
 နောက်က အမျိုးသမီး စပိန်ဘာသာနဲ့မိန့်ခွန်းပြော
 တဲ့အခါမှာတော့ လက်ခုပ်သံက ဝက်ဝက်ကွဲပဲ။ ဒီတော့
 သမ္မတရီဂင်လည်း ရောယောင်ပြီး လက်ခုပ်တီးရတော့
 တာပေါ့။ သူ လက်ခုပ်လိုက်တီးတာ ဘယ်လောက်ကြာ
 သွားမှန်း မသိဘူး။ သူ့အနားမှာထိုင်နေတဲ့ အမေရိကန်
 သံအမတ်က ‘ကျွန်တော်သာ ခင်ဗျားဆိုရင် ဒီလောက်
 အထိ လက်ခုပ်တီးမိမှာမဟုတ်ဘူး။ အဲဒီအမျိုးသမီးက
 ခင်ဗျားပြောခဲ့တာကို စပိန်လိုပြန်ပြောနေတာဗျ’လို့ ခပ်
 တိုးတိုးပြောပြလိုက်မှ သမ္မတရီဂင် လက်ခုပ်တီး ရပ်
 သွားတော့သတဲ့။

လူတွေက သမ္မတရီဂင်ဟာ ကွန်ဂရက်ကို ကျော်
 ကျော်ပြီး အလုပ်လုပ်တယ်လို့ပြစ်တင်ဝေဖန်ကြတယ်။
 ဒီတော့ ရီဂင်က
 ‘အဲဒါ ဘာဖြစ်လဲ။ ကိစ္စအများစုဟာ သူတို့ခေါင်း
 တွေပေါ်က ကျော်ကျော်သွားကြတာပဲ’လို့ ချေပလိုက်
 သတဲ့။

ထိပ်သီးအစည်းအဝေးတစ်ခုမှာ သမ္မတရီဂင်က
ဟောဒီဇာတ်လမ်းလေးကို ထပ်ပြောပြန်တယ်။

အမေရိကန်က ရုရှားတစ်ယောက်ကို
'ကျုပ် အိမ်ဖြူတော်ထဲကို ဝင်သွားလို့ရတယ်။
အိမ်ဖြူတော်ထဲကစားပွဲကို လက်သီးနဲ့ထုပြီး ရိုနယ်လ်
ရီဂင် တိုင်းပြည်အုပ်ချုပ်ပုံ မကြိုက်ဘူးလို့ ပြောနိုင်
တယ်'လို့ ပြောပြတယ်။

ဒီတော့ ရုရှားကလည်း

'ကျွန်တော့်တိုင်းပြည်မှာ ဒီအတိုင်း ကျွန်တော်
လည်း လုပ်နိုင်တာပဲ။ ကရင်မလင်နန်းတော်ထဲ ဝင်
သွားနိုင်တယ်ဗျာ။ စားပွဲကိုလက်သီးနဲ့ထုပြီး ရိုနယ်လ်
ရီဂင်တိုင်းပြည်ကိုအုပ်ချုပ်ပုံ မကြိုက်ဘူးလို့ ပြောနိုင်
တာပဲ'တဲ့။

www.burmeseclassic.com

လယ်တောင်ကိုရောက်ရင် သမ္မတရင်က
ခြောက်သွေ့ပြီး ကျောက်ထူတဲ့လယ်တစ်ကွက်ကိုပိုင်တဲ့
လယ်သမားတစ်ယောက်အကြောင်း ပြောလေ့ရှိတယ်။
ဘယ်လောက်ပဲ လယ်မြေကမကောင်းပေမယ့် အဲဒီ
လယ်သမားဟာ နှစ်ပေါင်းများစွာကြိုးစားပြီး ထွန်ယက်
စိုက်ပျိုးလာခဲ့တယ်။ နောက်ဆုံးတော့ လယ်မြေဆိုးကို
လယ်မြေကောင်းအဖြစ် လယ်သမားက ပြောင်းလဲနိုင်
လိုက်တယ်။

တစ်နေ့တော့ ဒေသခံဘုန်းတော်ကြီးဟာ သူ့
လယ်ထဲ အလည်အပတ်ရောက်လာတယ်။ လယ်မြေ
ကကောင်းနေတော့ ဘုန်းတော်ကြီးက ချီးကျူးခန်းဖွင့်
တော့တာပေါ့။

‘ဘုရားသခင်ရဲ့အကူအညီနဲ့ ခင်ဗျား ပြီးမြောက်
အောင် လုပ်နိုင်လိုက်တဲ့အလုပ်ကဖြင့် တကယ့်ကို မှတ်
သားလောက်ပါပေတယ်’

ဒီလိုချီးကျူးသံကို လယ်သမားကြားလိုက်တော့
ခေါင်းကုတ်မိလိုက်သတဲ့။ နောက်မှ ‘ဘုန်းတော်ကြီး
ရယ် ဒီလယ်မြေပေါ်မှာ ဘုရားသခင်တစ်ဦးတည်း
လုပ်ကိုင်နေစဉ်က ဒီလယ်မြေရဲ့အခြေအနေကို
ဘုန်းတော်ကြီး မြင်စမ်းစေချင်တယ်’လို့ အောင့်သက်
သက် ပြောပြလိုက်ပါသတဲ့။

အသက် ၇၃ခုနှစ်အရွယ်မှာ ခိုင် ခုတိယအကြိမ်
သမ္မတရွေးကောက်ပွဲ ဝင်ပြန်တယ်။ သတင်းထောက်
တစ်ယောက်က ရွေးကောက်ပွဲဝင်တဲ့နေရာမှာ အရွယ်
ဟာ ထည့်တွက်ရမယ့်အချက် ဟုတ်မဟုတ် မေးကြည့်
တယ်။

ဒီမေးခွန်းကို ရေငင်က

‘အရွယ်ဟာ ပြဿနာမဟုတ်ပါဘူး။ ကျုပ်ရဲ့လူ
ငယ်ပြိုင်ဘက်တွေအပေါ်မှာလည်း ကျုပ် အမြတ်
မထုတ်ပါဘူး’လို့ ဖြေလိုက်တယ်။

သမ္မတရဂင်ကြိုက်တဲ့ ပုံပြင်တစ်ပုဒ် ရှိပါသေး

တယ်။

တက်ဆက်နယ်သားတစ်ဦးက မိန်းနယ်သား
လယ်သမားတစ်ဦးဆီ အလည်သွားတယ်။ တက်ဆက်
နယ်သားက

‘ခင်ဗျားလယ် ဘယ်လောက်ကျယ်သလဲ’လို့
မေး ကြည့်တယ်။

‘လမ်းမကြီးကနေ ဟိုး တောအုပ်အထိ၊ အဲဒီ
တောအုပ်ကနေ ချောင်းဟိုဘက်အထိ ဆိုပါတော့ဗျာ။
ကဲ ခင်ဗျားလယ်ကရော ဘယ်လောက်ကျယ်သလဲ။
ပြောစမ်းပါဦး’

တက်ဆက်နယ်သားက

‘ကျုပ်ကားနဲ့ လယ်ကိုဖြတ်မောင်းမယ်ဆိုရင် တစ်
နာရီကြာအောင်မောင်းတာတောင် လယ်ရဲ့တစ်ဖက်
စွန်းကို မရောက်သေးဘူးဗျ’လို့ ဖြေလိုက်တော့ မိန်း
နယ်သား လယ်သမားက

‘အာ အဲဒီကားမျိုး ကျွန်တော့်မှာလည်း ရှိခဲ့တာ
ပေါ့ဗျာ’လို့ အရှုံးမပေးဘဲ ချေပလိုက်ပါသတဲ့။

ရုရှားနိုင်ငံမှ ကူးပြောင်းလာသူတစ်ဦးက သမ္မတ ဘုရားနဲ့ လာရောက်တွေ့ဆုံပါတယ်။

‘ခင်ဗျား ပိုပြီးလွတ်လွတ်လပ်လပ် နေထိုင်ချင်လို့ ရုရှားနိုင်ငံက ထွက်ခဲ့တယ်လို့ ထင်တယ်’

‘မဟုတ်ပါဘူး။ ကျွန်တော် ဟိုမှာ အများကြီး ပို လွတ်လပ်ပါတယ်။ အပြစ်ပြောလို့ မဖြစ်ပါဘူး’

‘ဒီလိုဆိုရင် ခင်ဗျားတို့ရုရှားမှာ အခွင့်အလမ်းတွေ မရှိလို့လား’

‘ဟာ ကျွန်တော့်မှာ အများကြီးရှိတာပေါ့။ အပြစ် ပြောလို့ မဖြစ်ပါဘူး’

‘ကဲ ဒါဖြင့် နေစရာနေရာကောင်း ရှာမတွေ့နိုင် လို့ ဖြစ်မယ်ထင်တယ်’

‘အဲဒီလိုလုံးဝမဟုတ်ပါဘူး။ ကျွန်တော့်မှာ အင်မ တန်လှတဲ့ တိုက်ခန်းရှိပါတယ်။ အပြစ်ပြောလို့ မဖြစ်

ပါဘူး’

သမ္မတဘုရ် အတော်ကလေး ဦးနှောက်
ခြောက်သွားပါတော့တယ်။

‘ရုရှားမှာ ဒီလောက်အထိ အစစအရာရာ
ကောင်းမွန်နေရက်နဲ့ ခင်ဗျားက ဘာကြောင့် ကျုပ်တို့
အမေရိကားကို လာရတာလဲ’

‘ဟဲ ဟဲ ဒီမှာ အပြစ်ပြောလို့ ဖြစ်တယ်လေ’လို့
ရုရှားက ရယ်မလိုပြီးရင်း ဖြေလိုက်သတဲ့။

www.burmeseclassic.com

ဟောဒီဇာတ်လမ်းဟောင်းကလေးကတော့
ကျော့ ဘုရား သမ္မတဖြစ်လာချိန်မှာ အသစ်အဆန်း ဖြစ်လာ
ပြန်တာပေါ့။

လူတစ်ယောက်က ဟိုတယ်ကြီးထဲဝင်သွားပြီး
‘ကျွန်တော် ဒီနေ့ည အခန်းတစ်ခန်းလိုချင်ပါ
တယ်’လို့ ဟိုတယ်စာရေးကို ပြောပြတယ်။

‘ဝမ်းနည်းပါတယ်ခင်ဗျာ။ ကျွန်တော်တို့ဟိုတယ်
မှာ အခန်းလွတ်မရှိတော့ပါဘူး’

စာရေးက ယဉ်ယဉ်ကျေးကျေး ပြန်ပြောပါတယ်။
‘တစ်ခန်းလေးတောင် မရှိတော့ဘူးလားဗျာ’
‘မရှိတော့လို့ပါ။ ဒီနေ့ညအတွက်တော့ ပြည့်နေ

ပြီ’

ထိုလူက ခဏတာစဉ်းစားလိုက်တယ်။ ပြီးမှ
'ကဲ ဒီလိုဆို သမ္မတဘုရားလာပြီး အခန်းတစ်ခန်း
ငှားရင်ရောဗျာ။ ခင်ဗျားက သူ့ကို အခန်းတစ်ခန်း ပေး
မှာလား'

'ဪ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုရဲ့ သမ္မတကြီး
ကသာ အခန်းတစ်ခန်းလာငှားရင် သူ့အတွက် အခန်း
တစ်ခန်းရအောင် လုပ်ပေးရမှာပေါ့'

'ကဲ ဟုတ်ပြီ။ ဒီနေ့ည ခင်ဗျားတို့ဟိုတယ်ကို
သမ္မတဘုရား လာမှာမဟုတ်တော့ဘူး။ ဒါကြောင့် သူ့
ကိုပေးမယ့်အခန်း ကျွန်တော့်ကိုပေးလိုက်ပေတော့'။

www.burmeseclassic.com

သီက္ခိယ

ခင်မောင်တိုး (ပိုမိုတိမ်)
အမေရိကန်သမ္မတတို့ရဲ့
ဟာသဗျာ:

